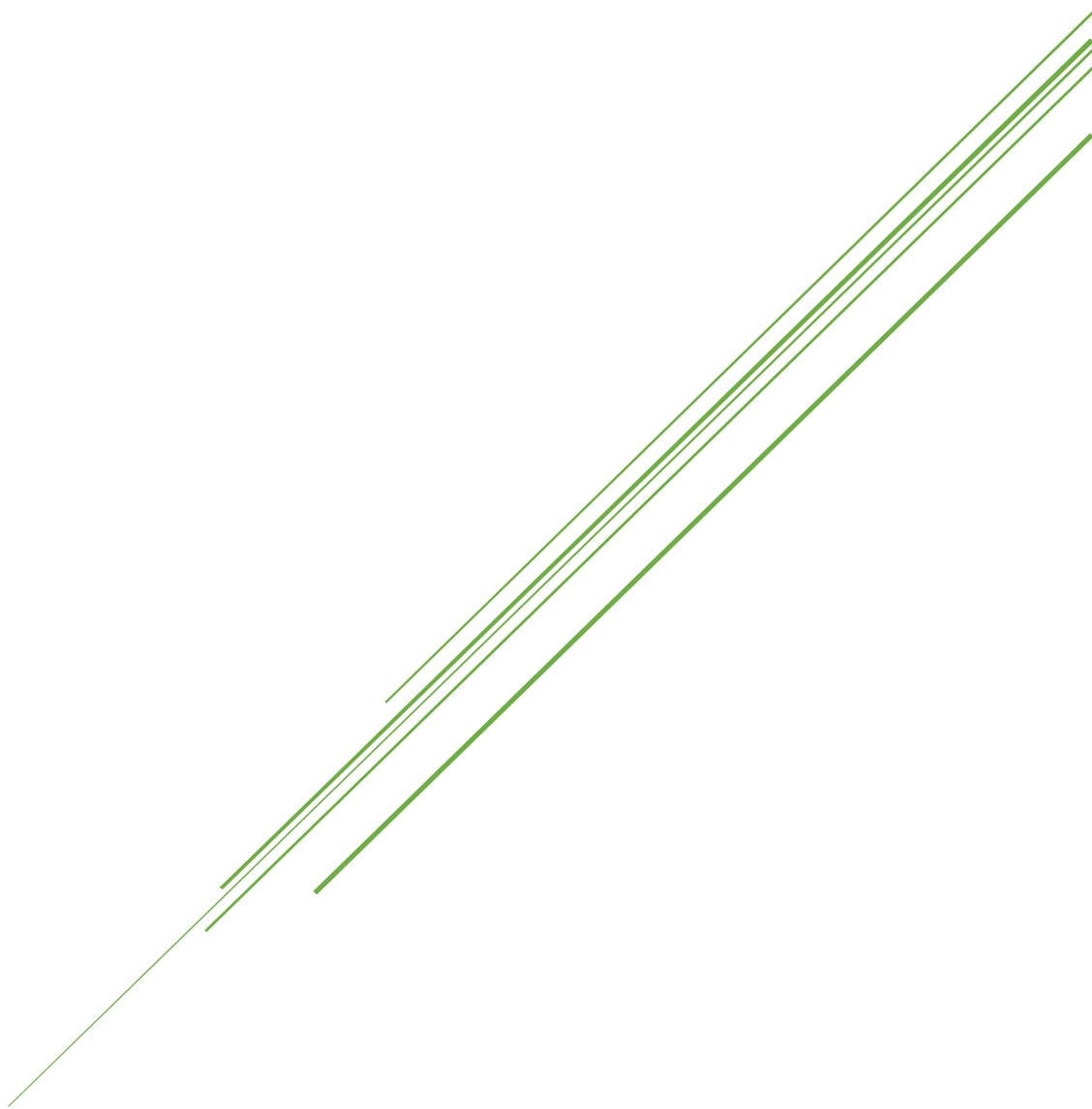

RAPORT ROCZNY

MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE NAKIELSKIM W 2016 ROKU

Spis treści

1. Wstęp	2
2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy	7
3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	27
4. Analiza umiejętności i uprawnień	31
5. Analiza rynku edukacyjnego	33
6. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw	40
7. Prognoza lokalnego rynku pracy na 2017 rok	48
8. Podsumowanie	51
9. Spis tabeli, rysunków, wykresów i załączników	56

1. Wstęp

Bezrobocie od wielu lat stanowi w Polsce istotny problem społeczny. Na jego rozwiązanie wpływa między innymi prawidłowa polityka rynku pracy. Kształt tej polityki uzależniony jest między innymi od monitoringu rynku pracy.

Zgodnie z Ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 645 z późn. zm., art. 8 ust. 1 pkt 3 i art. 9 ust. 1 pkt 9), do zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy opracowywanie badań, analiz rynku pracy i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. W celu bieżącej koordynacji kształcenia zawodowego i szkoleń osób bezrobotnych, a także kształcenia w systemie szkolnym obowiązujący system statystyczno-sprawozdawczy prowadzony przez urzędy pracy jest stale doskonalony. Tegoroczny monitoring sporządzony jest w oparciu o nową metodologię opracowaną przez Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych z Łodzi na zlecenie Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich. Zalecenia metodyczne przygotowane zostały w ramach projektu „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”. Nowa metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy została wprowadzona w 2015 roku. Do zadań Powiatowych Urzędów Pracy należy: przygotowanie informacji sygnalnej za I i II półrocze, raport roczny oraz przeprowadzenie własnego badania kwestionariuszowego przedsiębiorców.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, bazuje głównie na danych gromadzonych w systemie Syriusz (liczba zarejestrowanych bezrobotnych, zgłoszone wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej), na danych ofertach pracy podmiotów publicznych oraz ofert pracy publikowanych w Internecie, danych z Systemu Informacji Oświaty MEN, badań Głównego Urzędu Statystycznego oraz danych uzyskanych z badań kwestionariuszowych. Monitoring dotyczy klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy i obejmuje 10 grup wielkich (kod jednocyfrowy), 43 grupy duże (kod dwucyfrowy), 132 grupy średnie (kod trzycyfrowy) i 444 grupy elementarne (kod czterocyfrowy), przy czym grupy elementarne obejmują 2366 zawodów i specjalności (kod sześciocyfrowy), wprowadzonych do stosowania rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2014 r., poz. 1145).

1.1. Cel monitoringu

Celem monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest dostarczenie informacji umożliwiających między innymi:

- doskonalenie usług rynku pracy poprzez dostarczenie szczegółowych informacji o zawodach poszukiwanych przez pracodawców oraz zawodach, na które zmniejsza się lub wygasa zapotrzebowanie,

- właściwe planowanie i prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu przez samorządy oraz instytucje i organizacje zajmujące się problematyką bezrobocia,
- inicjowanie zgodnie z potrzebami rynku pracy szkoleń dla osób bezrobotnych i pracujących,
- inicjowanie programów w celu aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych,
- bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego szczególnie przez władze oświatowe i dyrektorów szkół,
- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy.

1.2. Główni użytkownicy monitoringu

Przyjmuje się, że głównymi użytkownikami informacji zawartych w monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych będą:

- powiatowe urzędy pracy,
- władze oświatowe wszystkich szczebli,
- instytucje szkoleniowe,
- dyrektorzy szkół oraz placówki naukowo-badawcze,
- przedsiębiorcy lokalnego rynku pracy,
- inne zainteresowane organy rządowe, samorządowe oraz organizacje społeczne.

1.3. Podstawowe pojęcia, definicje i wskaźniki

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy rozumieć jako proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno - zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Zawód deficytowy należy przez to rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie, niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawód nadwyżkowy należy rozumieć jako zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie, niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych,

długotrwałe bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawód zrównoważony należy rozumieć jako zawód, na który na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwałe jest niezliczany, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawód to zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi przerwami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności) zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodu.

Specjalność jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera część czynności o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy), wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności, zdobytych w trakcie dodatkowego szkolenia lub praktyki.

Umiejętności określono jako sprawdzone możliwości wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu (specjalności) np. obsługa komputera i wykorzystanie Internetu.

Uprawnienia to dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobywane w drodze procesu certyfikacji, dodatkowych szkoleń, egzaminów lub często także po udowodnieniu przebycia wymaganej praktyki; przykładem uprawnienia jest prawo jazdy kat. B.

Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Zawody	Wskaźnik dostępności oferty pracy (B/O_t^k)	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia (WDB_t^k)	Wskaźnik płynności bezrobotnych (WPB_t^k)
deficytowe	$B/O_t^k < 0,9$	$WDB_t^k \leq Me^1$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
zrównoważone	$0,9 \leq B/O_t^k \leq 1,1$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
nadwyżkowe	$B/O_t^k > 1,1$ lub brak wartości	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$

Źródło: Nowa metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy.

¹ Me – Mediana (wartość środkowa – 50% obserwacji ma wartość mniejszą, a 50% wartość większą).

Powyższe założenia powodują, że **tylko nieznaczna część zawodów (13,6%) przynależy do zawodów deficytowych, zrównoważonych lub nadwyżkowych**. Pozostałe zawody mają status nieokreślony. Do 2014 roku stosowany był tylko jeden wskaźnik – intensywności nadwyżki/deficytu², a każdy z zawodów przypisany był do jednej z ww. grup.

Definicje stosowanych wskaźników

Wskaźnik dostępności ofert pracy:

$$B/O_t^k = \frac{\bar{B}_t^k}{\bar{O}_t^k}$$

gdzie:

$\bar{B}_t^k$ – średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,

$\bar{O}_t^k$ – średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t.

Wskaźnik liczony jako: iloraz średniomiesięcznej liczby bezrobotnych w danej grupie zawodów, w badanym okresie i średniomiesięcznej liczby wolnych miejsc pracy dostępnych w PUP i Internecie w danej grupie zawodów, w badanym okresie.

Miernik informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niższa. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy. **Im wyższa wartość wskaźnika tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów k.** Przyjmuje wartości z przedziału od zera do nieskończoności.

Wskaźnik = 0 – brak bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. Dostępność oferty jest bardzo wysoka, a grupa zawodów k jest maksymalnie deficytowa.

Wskaźnik < 1 – przeciętnie każdy bezrobotny z danej elementarnej grupy ma szansę znaleźć pracę. Liczba dostępnych ofert pracy przewyższa liczbę bezrobotnych w grupie zawodów k.

Wskaźnik > 1 – dostępność oferty pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów k.

Brak wartości – oferty pracy w elementarnej grupie zawodów k nie są dostępne, w rezultacie szansa znalezienia pracy jest zerowa, a cecha k jest maksymalnie nadwyżkowa.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia:

$$WDB_t^k = \frac{DB_t^k}{B_t^k} * 100$$

gdzie:

DB_t^k – liczba długotrwanie bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,

B_t^k – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t.

---

² Wskaźnik liczony jako: iloraz liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w danym zawodzie, w badanym okresie i liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, w badanym okresie.

Wartość wskaźnika informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwale bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwale bezrobotnych w danej grupie zawodów. Wskaźnik przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwale nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów jest długotrwale bezrobotnym).

Wskaźnik płynności bezrobotnych:

$$WPB_t^k = \frac{OB_t^k}{NB_t^k}$$

gdzie:

OB_t^k – odpływ bezrobotnych w grupie zawodników k w okresie t,

NB_t^k – napływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t.

Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

Wskaźnik < 1 – napływ przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

Wskaźnik = 1 – odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów k nie ulega zmianie.

Wskaźnik > 1 – odpływ przewyższa napływ, co oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie k.

Brak wartości – napływ jest równy zeru.

1.4. Źródła i metodologia opracowania

Podstawowymi źródłami informacji są:

- dane gromadzone w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nakle nad Notecią w systemie Syriusz, dotyczące osób bezrobotnych oraz zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności, a także zgłoszonych wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD),
- dane pierwotne – badanie ofert pracy podmiotów publicznych (zamieszczanych w Biuletynie Informacji Publicznej) oraz ofert upowszechnionych za pośrednictwem portali rekrutacyjnych w Internecie, a także badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw na lokalnym rynku pracy,
- dane wtórne – analiza danych dotyczących rynku edukacyjnego (SIO MEN oraz sprawozdanie o studiach wyższych S-10 GUS), badania odnośnie rynku pracy GUS oraz system progностyczny – informacyjny.

Wyniki monitoringu przedstawiane są w układzie trójszczeblowym obejmującym powiat, województwo i kraj, w postaci raportów rocznych i informacji sygnałnej za I oraz II półrocze. Obecny monitoring powiatu nakielskiego dotyczy analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych za 2016 rok.

2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

2.1. Ogólna charakterystyka nakielskiego rynku pracy

Sytuacja na nakielskim rynku pracy jest uwarunkowana wieloma czynnikami zarówno gospodarczymi w skali kraju, jak i specyfiką regionu.

Powiat nakielski jest rejonem rolniczo-przemysłowym, co ma decydujący wpływ na charakter bezrobocia. Obszar naszego powiatu zamieszkuje ogółem 86841 osób, w tym 43781 kobiet, które stanowiły 50,4% ogółu mieszkańców (dane GUS z 31 grudnia 2015 r.).

Ludność miejska stanowiła 43,3% (37583 osoby) ogółu ludności, natomiast ludność zamieszkała na obszarze wiejskim stanowiła 56,7% (49258 osób) ogółu ludności w powiecie.

Na współtworzenie i realizację polityki rynku pracy mają wpływ wszystkie instytucje i podmioty gospodarcze (bez indywidualnych gospodarstw rolniczych), których liczba wynosiła 6249 (dane z GUS, stan w dniu 31.03.2017 r.). Rynek powiatu nakielskiego zdominowany jest przez mikro i małe przedsiębiorstwa. Do sektor publicznych należały 252 podmioty gospodarcze, natomiast do sektora prywatnego 5982 podmioty gospodarcze.

Tabela 1. Stopa bezrobocia w powiecie nakielskim za 2016 rok.

Wyszczególnienie	Miesiąc												
	XII 2015r	I 2016r	II 2016r	III 2016r	IV 2016r	V 2016r	VI 2016r	VII 2016r	VIII 2016r	IX 2016r	X 2016r	XI 2016r	XII 2016r
Polska	9,7%	10,2%	10,2%	9,9%	9,4%	9,1%	8,7%	8,5%	8,4%	8,3%	8,2%	8,2%	8,3%
Województwo	13,2%	13,8%	13,9%	13,5%	13,0%	12,6%	12,2%	11,9%	11,8%	11,7%	11,6%	11,7%	12,1%
powiat nakielski	17,5%	18,4%	19,0%	19,0%	17,8%	17,5%	16,7%	16,2%	16,1%	16,0%	15,4%	15,3%	15,9%

Źródło: Dane z Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie.

W grudniu 2016 roku stopa bezrobocia w powiecie nakielskim wynosiła 15,9% i była o 7,6 punktów procentowych wyższa od krajowej oraz o 3,8 punktów procentowych wyższa od wojewódzkiej. Natomiast w grudniu 2015 roku stopa bezrobocia w powiecie nakielskim wynosiła 17,5% i była o 7,8 punktów procentowych wyższa od krajowej oraz o 4,3 punkty procentowe wyższa od wojewódzkiej.

W okresie grudzień 2016 roku do grudnia 2015 roku odnotowano spadek liczby bezrobotnych w naszym powiecie o 466 osób i tym samym stopa bezrobocia w naszym powiecie spadła o 1,6 punktów procentowych.

W grudniu 2016 roku na 23 wyszczególnione obszary w województwie kujawsko-pomorskim, powiat nakielski zajmował dziewiątą pozycję pod względem wielkości stopy bezrobocia na równi z powiatami

chełmińskim i znińskim. Natomiast w grudniu 2015 roku powiat nakielski zajmował ósmą pozycję pod względem wielkości stopy bezrobocia na równi z powiatem chełmińskim.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2016 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nakle nad Notecią wynosiła 4406 osób, z czego:

- 57,7% stanowiły kobiety (2543 osoby),
- 42,3% stanowili mężczyźni (1863 osoby).

Uprawnionych do pobierania **zasiłku dla bezrobotnych** w końcu 2016 roku było 19,9% ogółu bezrobotnych (878 osób, w tym 457 kobiet).

Liczba zarejestrowanych **bezrobotnych zamieszkałych na obszarze wiejskim** wg stanu w dniu 31.12.2016 roku, wynosiła 2602 osoby, co stanowiło 59,1% ogółu bezrobotnych. Wśród omawianej kategorii bezrobotnych:

- 58,5% stanowiły kobiety (1522 osoby),
- 19,4% stanowili bezrobotni z prawem do zasiłku (505 osób, w tym 261 kobiet).
- 23,6% to bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy powyżej 24 miesięcy (614 osób), z czego kobiety stanowiły 69,5% (427 osób),
- 29,7% to osoby w wieku 25-34 lata (774 osoby), w tym kobiety 67,6% (523 osoby),
- 35,9% to bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym (933 osoby), w tym kobiety 52,3% (488 osób),
- 26,6% było bezrobotnych wg stażu pracy w grupie 1-5 lat (692 osoby), w tym kobiety 62,9% (435 osób).

Osoby do 30 roku życia w końcu 2016 roku stanowiły 29,5% ogółu bezrobotnych (1298 osób), w tym kobiety 63,6% (826 osób):

- bez prawa do zasiłku było 1089 osób (83,9%),
- ze stażem pracy najliczniej było bezrobotnych w przedziale 1–5 lat pracy (545 osób), co stanowiło 42,0%,
- bez stażu pracy było 312 osób (24,0%),
- wg czasu pozostawania bez pracy najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni w przedziale 1-3 miesiące – 25,0% (324 osoby),
- z wykształceniem zasadniczym zawodowym odnotowano 28,0% (364 osoby), natomiast z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej było 27,0% (350 osób).

Osoby po 50 roku życia w końcu 2016 roku stanowiły 24,2% (1068 osób) ogółu bezrobotnych, w tym 449 kobiet (42,0%):

- bez prawa do zasiłku były 832 osoby (77,9%),
- wg stażu pracy najliczniej występowały osoby w przedziale 20-30 lat pracy, co stanowiło 31,3% (334 osoby),
- wg czasu pozostawania bez pracy najliczniej występowały osoby w przedziale powyżej 24 miesięcy i stanowiły 27,8% (297 osób),

- z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej odnotowano 42,3% - 452 osoby, natomiast z wykształceniem zasadniczym zawodowym było 41,9% (447 osób).

Długotrwanie bezrobotni w końcu 2016 roku stanowili 56,4% (2485 osób) ogółu bezrobotnych.

Długotrwanie bezrobotni to najczęściej:

- kobiety, które stanowiły 64,6% (1605 osób) omawianej grupy,
- bez prawa do zasiłku 99,2% (2466 osób),
- w grupie wiekowej od 25-34 – 27,9% (693 osoby),
- wg stażu pracy w przedziale 1 – 5 lat pracy – 642 osoby (25,8%),
- według czasu pozostawania bez pracy w przedziale powyżej 24 miesięcy – 989 osób (39,8%),
- wg poziomu wykształcenia: po szkole gimnazjalnej i poniżej było 38,1% (947 osób), z czego kobiety stanowiły 57,1% (541 osób) oraz po szkole zasadniczej zawodowej – 34,4% (855 osób), z czego kobiety stanowiły 59,8% (511 osób).

Osoby niepełnosprawne: w końcu 2016 roku liczba osób tej kategorii wynosiła 210 osób, co stanowiło 4,8% ogółu bezrobotnych.

W tym:

- kobiety 43,8% (92 osoby),
- bez prawa do zasiłku było 76,7% (161 osób),
- w kategorii wg czasu pozostawania bez pracy najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni w przedziale od 12-24 miesięcy – 23,3% (49 osób),
- w kategorii wg wieku najliczniej występowali w grupie wiekowej 35-44 lata i odnotowano 26,7% (56 osób),
- ze stażem pracy od 10-20 lat – 21,9% (46 osób),
- po zasadniczej szkole zawodowej odnotowano 42,4% (89 osób), natomiast po szkole gimnazjalnej i poniżej odnotowano 34,3% (72 osoby).

Powyższe przedstawienie wybranych kategorii osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2016 roku, miało na celu wskazanie znacznego udziału tych osób w porównaniu do ogólnej liczby bezrobotnych. Liczba osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w końcu grudnia 2016 roku wynosiła 3764 osoby, co stanowiło 85,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Zauważalny jest w porównaniu do analogicznego okresu 2015 roku:

- spadek liczby bezrobotnych o 466 osób,
- spadek liczby osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy o 427 osób,
- spadek liczby zarejestrowanych osób do 30 roku życia o 262 osoby,
- spadek osób zarejestrowanych powyżej 50 roku życia o 116 osób,
- spadek osób długotrwanie bezrobotnych o 214 osób,
- spadek liczby osób niepełnosprawnych o 34 osoby.

Do Powiatowego Urzędu Pracy w Nakle nad Notecią w 2016 roku w ramach miejsc pracy niesubsydiowanej oraz subsydiowanej zgłoszono ogółem 3898 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (2015 roku – 4011 wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej).

Z ogółu zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej do Urzędu Pracy w 2016 roku 39,5%, czyli 1539 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej przypadało na prace subsydiowane i inne refundowane z FP (2015 rok – 1797 przypadło na prace subsydiowane i inne refundowane z FP).

2.1. Analiza bezrobotnych i wolnych miejsc pracy według wielkich grup zawodowych

Podstawowym źródłem danych omawianego podrozdziału są dane zamieszczone w ogólnopolskim serwisie internetowym www.mz.praca.gov.pl. Do sporządzenia znajdujących się tam zbiorów posłużyły dane z systemu Syriusz oraz przygotowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu dane o liczbach ofert pracy zamieszczanych w Internecie (badaniem objęte zostały oferty pracy dostępne na portalu Zielona Linia, z każdego poniedziałku i środy kwietnia oraz października danego roku gromadzone w ogólnopolskim systemie WUP Viator. Zweryfikowane przez WUP ogłoszenia automatycznie zostały uogólnione dla I i II półrocza danego roku).

Tabela 2. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2016 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	600
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	166
7222	Ślusarze i pokrewni	149
5153	Gospodarze budynków	141
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	117
5120	Kucharze	113
7112	Murarze i pokrewni	95
5141	Fryzjerzy	88
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	86
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	85
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	84
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	62
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	59
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	59
7412	Elektromechanicy i elektrycy	58
7131	Malarze budowlani i pokrewni	56
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	54
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	54
9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	54
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	49

Źródło: Dane z MRPiPS za 2016 rok.

Najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych w 2016 roku było jak co roku wśród osób posiadających umiejętności w grupie zawodów: sprzedawca sklepowy (ekspedient). W końcu grudnia 2016 roku w Urzędzie Pracy w grupie zawodów sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) było zarejestrowanych 600 osób, stanowili oni 13,8% ogółu bezrobotnych. W grupie zawodów sprzedawca sklepowy (ekspedient) poza preferowanym doświadczeniem, niezbędne są dodatkowe umiejętności jak: obsługa kasy fiskalnej, obsługa komputera. Często wymagane jest wykształcenie średnie. Licznie występującą grupą zawodów była także grupa średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych. W 2016 roku liczba bezrobotnych z ww. zawodem wynosiła 166 osób - 3,8% ogółu bezrobotnych. Zawód ten wymaga wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnego do wykonywania głównie prac biurowych i podobnych. Wymagana jest umiejętność obsługi urządzeń biurowych, a szczególnie dobra znajomość obsługi komputera. Kolejną grupą zawodów byli ślusarze i pokrewni - 3,4% ogółu bezrobotnych (149 osób). W grupie zawodów gospodarze budynków w końcu 2016 roku liczba bezrobotnych wynosiła 141 osób, co stanowiło 3,2% ogółu bezrobotnych.

Tabela 3. Bezrobotni bez zawodu w 2016 roku.

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	4 348	597	13,73%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	1 450	368	25,38%
zasadnicze zawodowe	1 528	40	2,62%
średnie ogólnokształcące	362	110	30,39%
policealne i średnie zawodowe	721	66	9,15%
wyższe	287	13	4,53%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	489	27	5,52%
szkoła przysposabiająca do pracy	1	0	0,00%
technikum	161	32	19,88%
liceum ogólnokształcące	156	67	42,95%
liceum profilowane	64	7	10,94%
technikum uzupełniające	1	0	0,00%
liceum uzupełniające	46	1	2,17%
szkoła policealna	60	10	16,67%
wyższa	199	11	5,53%
brak danych źródłowych	3 171	442	13,94%

*Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach

Źródło: Dane z MRPiPS za 2016 rok.

Osoby bez zawodu stanowiły 13,7% (597 osób) ogółu bezrobotnych. Grupa bez zawodu obejmuje osoby, które jednocześnie spełniają dwa warunki – nie mają świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego i nie dysponują minimum 6 miesięczną, udokumentowaną ciągłością pracy w jednym zawodzie.

Według poziomu wykształcenia najwięcej osób bez zawodu było z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej 61,6% ogółu osób bez zawodu (368 osób).

Z danych MRPiPS wynika, że do Centralnej Bazy Ofert Pracy (oferty pracy zgłoszone w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nakle nad Notecią, w Ochotniczym Hufcu Pracy w Nakle nad Notecią oraz w EURES dla powiatu nakielskiego) w 2016 roku w ramach miejsc pracy niesubsydiowanej oraz subsydiowanej zgłoszono ogółem 4387 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, natomiast ofert pracy zamieszczonych w Internecie było 155 (badaniem objęte są oferty pracy dostępne na portalu Zielona Linia (zielonalinia.gov.pl)). Dane z każdego poniedziałku i środy kwietnia oraz października danego roku gromadzone są w ogólnopolskim systemie WUP Viator. Zweryfikowane przez WUP ogłoszenia automatycznie uogólniane są dla I i II półrocza danego roku).

Tabela 4. Oferty pracy w 2016 roku.

Kod grupy zawodów	Nazwa wielkiej grupy zawodów	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet	Razem
	w liczbach bezwzględnych			
	Ogółem	4387	155	4542
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	13	12	25
2	SPECJALIŚCI	93	15	108
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	279	35	314
4	PRACOWNICY BIUROWI	432	5	437
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	1005	56	1061
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	94	0	94
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	835	1	836
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	730	20	750
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	906	11	917
0	SIŁY ZBROJNE	0	0	0
	wskaźnik struktury według źródeł			
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	52,00%	48,00%	100%
2	SPECJALIŚCI	86,11%	13,89%	100%
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	88,85%	11,15%	100%
4	PRACOWNICY BIUROWI	98,86%	1,14%	100%
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	94,72%	5,28%	100%
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	100,00%	0,00%	100%
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	99,88%	0,12%	100%
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	97,33%	2,67%	100%
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	98,80%	1,20%	100%
0	SIŁY ZBROJNE			

	wskaźnik struktury wg grup w poszczególnych źródłach			Wskaźnik zróżnicowania (PUP vs. Internet)
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	0,30%	7,74%	0,04
2	SPECJALIŚCI	2,12%	9,68%	0,22
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	6,36%	22,58%	0,28
4	PRACOWNICY BIUROWI	9,85%	3,23%	3,05
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	22,91%	36,13%	0,63
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	2,14%	0,00%	
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	19,03%	0,65%	29,50
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	16,64%	12,90%	1,29
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	20,65%	7,10%	2,91
0	SIŁY ZBROJNE	0,00%	0,00%	

Źródło: Dane z MRPiPS za 2016 rok.

Struktura wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej oraz ofert pracy zamieszczonych w Internecie w układzie grup wielkich i wyszczególnionych zawodów wskazuje, że najliczniej wolne miejsca i oferty występowały w grupie *pracownicy usług i sprzedawcy*, w której łączna liczba ofert wynosiła 1061, czyli 23,4% ogółu wolnych miejsc zgłoszonych w 2016 roku. Najliczniej w tej grupie występowały oferty w zawodach:

- sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 415 ofert,
- gospodarze budynków – 286 ofert,
- kasjerzy i sprzedawcy biletów – 68 ofert,
- pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani – 53 oferty,
- fryzjerzy – 48 ofert,
- asystenci nauczycieli – 31 ofert,
- kucharze – 31 ofert.

Kolejną grupą wielką była grupa *pracownicy wykonyujący prace proste*, w której liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej oraz ofert pracy wynosiła 917 (20,2% ogółu) i dotyczyła w szczególności grupy zawodu rączni pakowacze i znakowacze – 246 ofert oraz robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie – 132 oferty. W grupie zawodów *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* zgłoszono 836 ofert, czyli 18,4% ogółu. Najliczniej w tej grupie występowały oferty w zawodzie: spawacze i pokrewni – 109 ofert, ślusarze i pokrewni – 83 oferty, ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni – 79 ofert oraz murarze i pokrewni – 69 ofert.

Tabela 5. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2016 roku według wielkich grup zawodów.

Kod grupy zawodów	Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Bezrobotni absolwenci		Bezrobotni długotrwałe	Napływ ofert pracy w okresie		Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba ofert pracy	Mierniki			Deficyt/ równowaga/ nadwyżka*		Wartość wskaźnika struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy
		napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	stan na koniec okresu	udział w % do ogółem bezrobotnych		stan na koniec okresu	CBOP (PUP+OHP +EURES)					Internet	wskaźnik dostępności ofert pracy	wskaźnik długotrwałego bezrobocia	wskaźnik płynności bezrobotnych	rok	
0	SŁY ZBROJNE	11	9	5	0	0,00	1	0	0		0,00	4,50	0,00		20,00	0,82	-	-	0,00
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	15	13	7	0	0,00	3	13	12	38,46	0,00	7,83	2,08	3,76	42,86	0,87	-	-	0,00
2	SPECJALIŚCI	578	606	232	20	8,62	88	93	15	49,46	25,81	249,50	11,00	22,68	37,93	1,05	-	-	0,06
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	797	847	454	31	6,83	244	279	35	54,12	32,62	483,83	30,17	16,04	53,74	1,06	-	-	0,12
4	PRACOWNICY BIUROWI	196	206	121	2	1,65	71	432	5	53,47	33,80	132,50	37,42	3,54	58,68	1,05	-	-	0,04
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	1497	1594	1022	31	3,03	619	1005	56	55,12	34,43	1069,50	94,42	11,33	60,57	1,06	-	-	0,26
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	134	160	127	0	0,00	88	94	0	10,64	3,19	134,08	7,83	17,12	69,29	1,19	-	-	0,03
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	2098	2248	1226	19	1,55	637	835	1	25,87	12,10	1309,00	85,67	15,28	51,96	1,07	-	-	0,31
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	306	337	240	3	1,25	138	730	20	7,95	2,33	253,42	119,50	2,12	57,50	1,10	-	-	0,08
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	420	467	317	1	0,32	189	906	11	36,31	26,49	340,58	94,42	3,61	59,62	1,11	-	-	0,10
Razem		6052	6487	3751	107	2,85	2078	4387	155	36,47	22,07	X	X	X	X	X	X	X	X

* Należy wpisać jedno z następujących: max deficyt, deficyt, równowaga, nadwyżka, max nadwyżka - w pozostałych przypadkach „ - ”.

** Nie dotyczy pierwszego roku prowadzenia monitoringu według nowych zaleceń metodycznych.

Źródło: Dane z MRPIPS za 2016 rok.

Tabela 6. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2016 roku według elementarnych grup zawodowych – wskaźnik długotrwałego bezrobocia.

Kod grupy zawodów	Elementarne grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Bezrobotni absolwenci		Bezrobotni długotrwałe	Napływ ofert pracy w okresie		Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba ofert pracy	Mierniki			Deficyt/równowaga/nadwyżka*		Wartość wskaźnika struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy
		napływ w okresie	odpły w w okresie	stan na koniec okresu	stan na koniec okresu	udział w % do ogółem bezrobotnych		stan na koniec okresu	CBOP (PUP+OHP+EURES)					Internet	wskaźnik dostępności i ofert pracy	wskaźnik długotrwałego bezrobocia	wskaźnik płynności bezrobotnych	rok	
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	13	14	20	0	0,00	17	132	0	76,52	76,52	18,67	11,00	1,70	85,00	1,08	-	nadwyżka	0,01
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	60	65	59	0	0,00	43	8	0	0,00	0,00	61,33	0,67	92,00	72,88	1,08	-	-	0,01
6113	Ogrodnicy	40	49	39	0	0,00	28	41	0	14,63	4,88	40,92	3,42	11,98	71,79	1,23	-	-	0,01
6111	Rolnicy upraw polowych	36	41	42	0	0,00	30	1	0	0,00	0,00	41,58	0,08	499,00	71,43	1,14	-	-	0,01
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	54	63	62	0	0,00	42	130	0	0,00	0,00	64,50	10,83	5,95	67,74	1,17	-	nadwyżka	0,02
4110	Pracownicy obsługi biurowej	48	54	33	0	0,00	22	182	1	80,77	53,30	33,67	16,25	2,07	66,67	1,13	-	-	0,01
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	62	74	47	0	0,00	31	51	0	33,33	19,61	55,58	5,25	10,59	65,96	1,19	-	-	0,01
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	24	33	26	0	0,00	17	7	0	14,29	0,00	27,67	0,58	47,43	65,38	1,38	-	max nadwyżka	0,01
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	801	861	600	23	3,83	377	362	53	56,35	39,50	631,58	35,58	17,75	62,83	1,07	-	-	0,15
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	41	42	40	0	0,00	25	60	0	71,67	1,67	33,92	5,00	6,78	62,50	1,02	-	-	0,01
5153	Gospodarze budynków	176	192	141	0	0,00	88	286	0	75,87	35,66	142,58	27,83	5,12	62,41	1,09	-	-	0,04
3144	Technicy technologii żywności	48	47	33	0	0,00	20	0	0		0,00	32,58	0,00		60,61	0,98	max nadwyżka	-	0,01

7531	Krawcy, kuźnierze, kapelusznicy i pokrewni	121	129	84	0	0,00	50	3	0	66,67	66,67	91,50	0,25	366,00	59,52	1,07	-	-	0,02
7412	Elektromechanicy i elektrycy	82	88	58	1	1,72	34	9	0	33,33	22,22	59,92	0,75	79,89	58,62	1,07	-	-	0,01
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	87	90	54	0	0,00	31	92	0	2,17	2,17	55,58	7,67	7,25	57,41	1,03	-	-	0,01
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	27	32	21	1	4,76	12	15	0	20,00	0,00	20,17	1,25	16,13	57,14	1,19	-	-	0,00
5120	Kucharze	200	207	113	6	5,31	63	31	0	51,61	38,71	114,17	2,58	44,19	55,75	1,04	-	-	0,03
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	72	71	54	4	7,41	30	1	0	100,00	100,00	56,67	0,08	680,00	55,56	0,99	nadwyżka	-	0,01
9112	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	63	69	54	0	0,00	30	57	0	31,58	28,07	57,58	10,75	5,36	55,56	1,10	-	-	0,02
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	65	68	44	0	0,00	24	237	9	1,27	0,84	46,33	27,50	1,68	54,55	1,05	-	-	0,02
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	52	54	37	1	2,70	20	30	0	46,67	10,00	38,17	2,50	15,27	54,05	1,04	-	-	0,01
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	218	224	117	1	0,85	61	33	0	54,55	24,24	118,92	2,75	43,24	52,14	1,03	-	-	0,03
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	248	255	166	12	7,23	86	1	0	0,00	0,00	163,67	0,08	1964,00	51,81	1,03	-	-	0,04
7222	Ślusarze i pokrewni	266	280	149	1	0,67	77	83	0	8,43	4,82	161,75	6,92	23,39	51,68	1,05	-	-	0,04
5141	Fryzjerzy	161	146	88	1	1,14	45	48	0	68,75	54,17	81,00	4,00	20,25	51,14	0,91	nadwyżka	-	0,02
4321	Magazynierzy i pokrewni	60	60	34	0	0,00	17	187	1	26,74	13,90	35,58	15,67	2,27	50,00	1,00	-	-	0,01
8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	24	24	20	0	0,00	10	18	0	0,00	0,00	18,42	1,50	12,28	50,00	1,00	-	nadwyżka	0,00
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	139	140	85	2	2,35	42	12	0	16,67	8,33	82,25	1,00	82,25	49,41	1,01	-	-	0,02
7131	Malarze budowlani i pokrewni	101	116	56	0	0,00	27	18	0	38,89	22,22	65,58	1,50	43,72	48,21	1,15	-	-	0,02

9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	87	86	45	0	0,00	21	99	0	36,36	16,16	47,25	8,25	5,73	46,67	0,99	-	-	0,01
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	215	244	86	2	2,33	40	34	0	50,00	20,59	103,25	5,83	17,70	46,51	1,13	-	-	0,02
7112	Murarze i pokrewni	166	183	95	2	2,11	44	69	0	50,72	17,39	105,50	5,75	18,35	46,32	1,10	-	-	0,02
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	46	52	26	0	0,00	12	23	1	39,13	17,39	27,25	2,00	13,63	46,15	1,13	-	-	0,01
7132	Lakiernicy	61	66	24	1	4,17	11	22	0	31,82	4,55	31,33	6,83	4,59	45,83	1,08	-	-	0,01
3115	Technicy mechanicy	91	100	33	3	9,09	15	4	0	100,00	25,00	38,50	0,33	115,50	45,45	1,10	-	-	0,01
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	102	105	49	6	12,24	22	5	0	60,00	40,00	47,67	0,42	114,40	44,90	1,03	-	-	0,01
7213	Blacharze	65	59	38	3	7,89	16	19	0	36,84	36,84	33,33	1,58	21,05	42,11	0,91	-	-	0,01
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	68	69	29	3	10,34	12	1	0	100,00	0,00	29,50	0,08	354,00	41,38	1,01	-	-	0,01
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	105	105	59	1	1,69	23	79	0	16,46	7,59	58,42	11,58	5,04	38,98	1,00	-	-	0,02

* Należy wpisać jedno z następujących: max deficyt, deficyt, równowaga, nadwyżka, max nadwyżka - w pozostałych przypadkach „ - ”.

** Nie dotyczy pierwszego roku prowadzenia monitoringu według nowych zaleceń metodycznych.

Źródło: Dane z MRPiPS za 2016 rok.

Tabela 7. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2016 roku według elementarnych grup zawodowych – wskaźnik dostępności ofert pracy.

Kod grupy zawodów	Elementarne grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Bezrobotni absolwenci			Bezrobotni długotrwałe	Napływ ofert pracy w okresie		Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba ofert pracy	Mierniki			Deficyt/ równowaga/ nadwyżka*		Wartość wskaźnika struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy
		napływ w okresie	odpły w w okresie	stan na koniec okresu	stan na koniec okresu	udział w % do ogółem bezrobotnych	stan na koniec okresu		CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet					wskaźnik dostępności ofert pracy	wskaźnik długotrwałego bezrobocia	wskaźnik płynności bezrobotnych	rok	poprzedni rok**	
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	248	255	166	12	7,23	86	1	0	0,00	0,00	163,67	0,08	1964,00	51,81	1,03	-	-	0,04	
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	72	71	54	4	7,41	30	1	0	100,00	100,00	56,67	0,08	680,00	55,56	0,99	nadwyżka	-	0,01	
6111	Rolnicy upraw polowych	36	41	42	0	0,00	30	1	0	0,00	0,00	41,58	0,08	499,00	71,43	1,14	-	-	0,01	
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	121	129	84	0	0,00	50	3	0	66,67	66,67	91,50	0,25	366,00	59,52	1,07	-	-	0,02	
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	68	69	29	3	10,34	12	1	0	100,00	0,00	29,50	0,08	354,00	41,38	1,01	-	-	0,01	
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	23	22	17	0	0,00	10	1	0	0,00	0,00	18,75	0,08	225,00	58,82	0,96	nadwyżka	-	0,00	
2631	Ekonomiści	26	18	17	1	5,88	6	1	0	100,00	0,00	13,92	0,08	167,00	35,29	0,69	-	-	0,00	
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	15	18	11	0	0,00	9	1	0	100,00	0,00	13,92	0,08	167,00	81,82	1,20	-	-	0,00	
3115	Technicy mechanicy	91	100	33	3	9,09	15	4	0	100,00	25,00	38,50	0,33	115,50	45,45	1,10	-	-	0,01	
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	102	105	49	6	12,24	22	5	0	60,00	40,00	47,67	0,42	114,40	44,90	1,03	-	-	0,01	
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	60	65	59	0	0,00	43	8	0	0,00	0,00	61,33	0,67	92,00	72,88	1,08	-	-	0,01	
9121	Pracznicy ręczne i prasowacze	4	6	6	0	0,00	4	1	0	0,00	0,00	7,00	0,08	84,00	66,67	1,50	-	-	0,00	
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	139	140	85	2	2,35	42	12	0	16,67	8,33	82,25	1,00	82,25	49,41	1,01	-	-	0,02	
7412	Elektromechanicy i elektrycy	82	88	58	1	1,72	34	9	0	33,33	22,22	59,92	0,75	79,89	58,62	1,07	-	-	0,01	
2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	22	22	8	1	12,50	4	2	0	50,00	0,00	10,92	0,17	65,50	50,00	1,00	-	-	0,00	
3220	Dietetycy i żywieniowcy	11	15	3	0	0,00	2	1	0	100,00	100,00	4,83	0,08	58,00	66,67	1,36	-	-	0,00	

* Należy wpisać jedno z następujących: max deficyt, deficyt, równowaga, nadwyżka, max nadwyżka - w pozostałych przypadkach „ - ”.

** Nie dotyczy pierwszego roku prowadzenia monitoringu według nowych zaleceń metodycznych.

Źródło: Dane z MRPiPS za 2016 rok.

Tabela 8. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2016 roku według elementarnych grup zawodowych – wskaźnik dostępności ofert pracy różny od 0 oraz min. 10 zgłoszonych miejsc pracy.

Kod grupy zawodów	Elementarne grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Bezrobotni absolwenci		Bezrobotni długotrwałe	Napływ ofert pracy w okresie		Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba ofert pracy	Mierniki			Deficyt/równowaga/nadwyżka*		Wartość wskaźnika struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy
		napływ w okresie	odpły w w okresie	stan na koniec okresu	stan na koniec okresu	udział w % do ogółem bezrobotnych		stan na koniec okresu	CBOP (PUP+OHP+EURES)					Internet	wskaźnik dostępności ofert pracy	wskaźnik długotrwałego bezrobocia	wskaźnik płynności bezrobotnych	rok	
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	0	1	0	0		0	60	0	0,00	0,00	0,50	5,00	0,10			deficyt	-	0,00
5312	Asystenci nauczycieli	2	2	0	0		0	31	0	64,52	58,06	0,50	2,58	0,19		1,00	deficyt	deficyt	0,00
8153	Operatorzy maszyn do szycia	4	6	0	0		0	45	0	15,56	15,56	2,00	8,75	0,23		1,50	deficyt	-	0,00
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0	1	0	0,00	0	16	0	0,00	0,00	0,33	1,33	0,25	0,00	0,00	-	-	0,00
9334	Układacze towarów na półkach	0	1	0	0		0	42	2	0,00	0,00	0,92	3,67	0,25			deficyt	-	0,00
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	7	10	2	0	0,00	1	102	0	2,94	0,98	2,50	8,50	0,29	50,00	1,43	deficyt	-	0,00
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	22	22	12	0	0,00	3	136	18	3,68	0,00	12,42	38,83	0,32	25,00	1,00	deficyt	-	0,01
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyr. z tworzyw sztucznych	22	20	13	0	0,00	5	112	0	5,36	2,68	11,75	32,33	0,36	38,46	0,91	-	-	0,01
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	1	3	0	0		0	10	0	0,00	0,00	0,33	0,83	0,40		3,00	deficyt	-	0,00
9612	Sortowacze odpadów	1	1	1	0	0,00	1	21	0	85,71	85,71	1,75	1,75	1,00	100,00	1,00	-	-	0,00
7212	Spawacze i pokrewni	26	33	7	0	0,00	2	109	0	8,26	1,83	10,50	9,08	1,16	28,57	1,27	-	-	0,00
3322	Przedstawiciele handlowi	18	21	7	0	0,00	4	46	14	4,35	2,17	8,50	7,00	1,21	57,14	1,17	-	-	0,00
5249	Praco. sprzedaży i pokrewni gdzie indziej nieskla.	16	18	4	0	0,00	0	53	0	24,53	16,98	6,42	4,42	1,45	0,00	1,13	-	nadwyżka	0,00

7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	4	4	4	0	0,00	1	12	0	25,00	25,00	3,17	2,00	1,58	25,00	1,00	-	-	0,00
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	65	68	44	0	0,00	24	237	9	1,27	0,84	46,33	27,50	1,68	54,55	1,05	-	-	0,02
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	13	14	20	0	0,00	17	132	0	76,52	76,52	18,67	11,00	1,70	85,00	1,08	-	nadwyżka	0,01
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	4	5	1	0	0,00	0	12	0	41,67	0,00	1,75	1,00	1,75	0,00	1,25	-	-	0,00
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	15	13	10	0	0,00	5	65	3	7,69	6,15	11,00	5,67	1,94	50,00	0,87	-	-	0,00
9613	Zamiatacze i pokrewni	3	4	8	0	0,00	8	44	0	77,27	77,27	9,58	4,67	2,05	100,00	1,33	-	-	0,00
4110	Pracownicy obsługi biurowej	48	54	33	0	0,00	22	182	1	80,77	53,30	33,67	16,25	2,07	66,67	1,13	-	-	0,01
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	22	19	16	0	0,00	7	82	1	13,41	0,00	18,92	8,92	2,12	43,75	0,86	-	-	0,01
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	3	1	2	0	0,00	0	10	0	0,00	0,00	1,83	0,83	2,20	0,00	0,33	-	deficyt	0,00
4321	Magazynierzy i pokrewni	60	60	34	0	0,00	17	187	1	26,74	13,90	35,58	15,67	2,27	50,00	1,00	-	-	0,01
3331	Spedytorzy i pokrewni	10	8	4	1	25,00	0	15	0	60,00	40,00	2,92	1,25	2,33	0,00	0,80	-	deficyt	0,00
7124	Monterzy izolacji	5	5	3	0	0,00	2	12	0	8,33	8,33	2,33	1,00	2,33	66,67	1,00	-	-	0,00
4120	Sekretarki (ogólne)	3	6	1	0	0,00	0	14	0	64,29	50,00	2,83	1,17	2,43	0,00	2,00	-	-	0,00
5245	Sprzedawcy w stacji paliw	11	12	2	0	0,00	0	12	0	83,33	25,00	2,50	1,00	2,50	0,00	1,09	-	-	0,00
8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	7	8	4	0	0,00	4	17	0	5,88	0,00	3,92	1,42	2,76	100,00	1,14	-	-	0,00
3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	21	24	11	0	0,00	6	52	0	86,54	63,46	12,83	4,33	2,96	54,55	1,14	-	-	0,00

7534	Tapicerzy i pokrewni	26	30	14	2	14,29	5	33	0	39,39	33,33	15,17	4,75	3,19	35,71	1,15	-	-	0,00
4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	6	6	6	0	0,00	6	20	0	35,00	20,00	5,50	1,67	3,30	100,00	1,00	-	-	0,00
9412	Pomoce kuchenne	14	18	9	0	0,00	3	37	0	59,46	40,54	10,92	3,08	3,54	33,33	1,29	-	-	0,00
2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	10	12	2	0	0,00	0	12	0	66,67	33,33	4,17	1,00	4,17	0,00	1,20	-	nadwyżka	0,00
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	14	19	7	0	0,00	5	26	0	3,85	0,00	9,58	2,17	4,42	71,43	1,36	-	-	0,00
3313	Księgowi	11	17	8	0	0,00	5	32	0	65,63	37,50	12,00	2,67	4,50	62,50	1,55	-	-	0,00
7132	Lakiernicy	61	66	24	1	4,17	11	22	0	31,82	4,55	31,33	6,83	4,59	45,83	1,08	-	-	0,01
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	105	105	59	1	1,69	23	79	0	16,46	7,59	58,42	11,58	5,04	38,98	1,00	-	-	0,02
5153	Gospodarze budynków	176	192	141	0	0,00	88	286	0	75,87	35,66	142,58	27,83	5,12	62,41	1,09	-	-	0,04
9112	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewnie	63	69	54	0	0,00	30	57	0	31,58	28,07	57,58	10,75	5,36	55,56	1,10	-	-	0,02
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	87	86	45	0	0,00	21	99	0	36,36	16,16	47,25	8,25	5,73	46,67	0,99	-	-	0,01
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	54	63	62	0	0,00	42	130	0	0,00	0,00	64,50	10,83	5,95	67,74	1,17	-	nadwyżka	0,02
3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	23	28	10	0	0,00	5	16	2	6,25	6,25	15,08	2,50	6,03	50,00	1,22	-	-	0,00
5131	Kelnerzy	33	40	15	0	0,00	8	23	0	52,17	39,13	19,50	2,92	6,69	53,33	1,21	-	-	0,01
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	41	42	40	0	0,00	25	60	0	71,67	1,67	33,92	5,00	6,78	62,50	1,02	-	-	0,01
5142	Kosmetyczki i pokrewni	15	16	8	1	12,50	6	13	0	92,31	92,31	7,42	1,08	6,85	75,00	1,07	-	-	0,00

7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	37	38	12	1	8,33	5	19	0	26,32	15,79	11,08	1,58	7,00	41,67	1,03	-	-	0,00
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	87	90	54	0	0,00	31	92	0	2,17	2,17	55,58	7,67	7,25	57,41	1,03	-	-	0,01
3412	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	22	29	15	0	0,00	9	32	0	81,25	18,75	19,50	2,67	7,31	60,00	1,32	-	nadwyżka	0,00
7315	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	12	14	6	0	0,00	5	12	0	0,00	0,00	8,00	1,00	8,00	83,33	1,17	-	-	0,00
7121	Dekarze	21	27	13	0	0,00	7	19	0	52,63	15,79	14,00	1,58	8,84	53,85	1,29	-	-	0,00
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	62	74	47	0	0,00	31	51	0	33,33	19,61	55,58	5,25	10,59	65,96	1,19	-	-	0,01
6113	Ogrodnicy	40	49	39	0	0,00	28	41	0	14,63	4,88	40,92	3,42	11,98	71,79	1,23	-	-	0,01
8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	24	24	20	0	0,00	10	18	0	0,00	0,00	18,42	1,50	12,28	50,00	1,00	-	nadwyżka	0,00
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	46	52	26	0	0,00	12	23	1	39,13	17,39	27,25	2,00	13,63	46,15	1,13	-	-	0,01
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	18	24	14	0	0,00	7	13	0	23,08	15,38	15,00	1,08	13,85	50,00	1,33	-	-	0,00
7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	20	30	14	0	0,00	8	13	0	7,69	0,00	15,83	1,08	14,62	57,14	1,50	-	nadwyżka	0,00
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	52	54	37	1	2,70	20	30	0	46,67	10,00	38,17	2,50	15,27	54,05	1,04	-	-	0,01
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	27	32	21	1	4,76	12	15	0	20,00	0,00	20,17	1,25	16,13	57,14	1,19	-	-	0,00
7115	Cieśle i stolarze budowlani	21	23	17	0	0,00	11	13	0	23,08	15,38	18,75	1,08	17,31	64,71	1,10	-	-	0,00

7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	215	244	86	2	2,33	40	34	0	50,00	20,59	103,25	5,83	17,70	46,51	1,13	-	-	0,02
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	801	861	600	23	3,83	377	362	53	56,35	39,50	631,58	35,58	17,75	62,83	1,07	-	-	0,15
7112	Murarze i pokrewni	166	183	95	2	2,11	44	69	0	50,72	17,39	105,50	5,75	18,35	46,32	1,10	-	-	0,02
5141	Fryzjerzy	161	146	88	1	1,14	45	48	0	68,75	54,17	81,00	4,00	20,25	51,14	0,91	nadwyżka	-	0,02
7213	Blacharze	65	59	38	3	7,89	16	19	0	36,84	36,84	33,33	1,58	21,05	42,11	0,91	-	-	0,01
7222	Ślusarze i pokrewni	266	280	149	1	0,67	77	83	0	8,43	4,82	161,75	6,92	23,39	51,68	1,05	-	-	0,04
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	218	224	117	1	0,85	61	33	0	54,55	24,24	118,92	2,75	43,24	52,14	1,03	-	-	0,03
7131	Malarze budowlani i pokrewni	101	116	56	0	0,00	27	18	0	38,89	22,22	65,58	1,50	43,72	48,21	1,15	-	-	0,02
5120	Kucharze	200	207	113	6	5,31	63	31	0	51,61	38,71	114,17	2,58	44,19	55,75	1,04	-	-	0,03
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	139	140	85	2	2,35	42	12	0	16,67	8,33	82,25	1,00	82,25	49,41	1,01	-	-	0,02

* Należy wpisać jedno z następujących: max deficyt, deficyt, równowaga, nadwyżka, max nadwyżka - w pozostałych przypadkach „ - ”.

** Nie dotyczy pierwszego roku prowadzenia monitoringu według nowych zaleceń metodycznych.

Źródło: Dane z MRPiPS za 2016 rok.

Tabela 9. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2016 roku według elementarnych grup zawodów – wskaźnik płynności bezrobotnych.

Kod grupy zawodów	Elementarne grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Bezrobotni absolwenci		Bezrobotni długotrwałe	Napływ ofert pracy w okresie		Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba ofert pracy	Mierniki			Deficyt/równowaga/nadwyżka*		Wartość wskaźnika struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy
		napływ w okresie	odpły w w okresie	stan na koniec okresu	stan na koniec okresu	udział w % do ogółem bezrobotnych		stan na koniec okresu	CBOP (PUP+OHP+EURES)					Internet	wskaźnik dostępności i ofert pracy	wskaźnik długotrwałości bezrobocia	wskaźnik płynności bezrobotnych	rok	
4322	Placisci produkcyjni	1	4	2	0	0,00	2	0	1		0,00	3,92	0,08	47,00	100,00	4,00	-	-	0,00
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	2	8	3	0	0,00	2	0	0		0,00	7,33	0,00		66,67	4,00	-	max nadwyżka	0,00
3324	Pośrednicy handlowi	2	6	1	0	0,00	1	0	0		0,00	2,50	0,00		100,00	3,00	-	-	0,00
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	1	3	0	0		0	10	0	0,00	0,00	0,33	0,83	0,40		3,00	deficyt	-	0,00
7123	Tynkarze i pokrewni	2	5	1	0	0,00	0	2	0	50,00	0,00	1,67	0,17	10,00	0,00	2,50	-	-	0,00
7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	2	5	2	0	0,00	2	2	0	50,00	50,00	4,33	0,17	26,00	100,00	2,50	-	nadwyżka	0,00
7537	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	2	5	3	0	0,00	3	0	0		0,00	4,42	0,00		100,00	2,50	-	-	0,00
2211	Lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	1	2	0	0		0	0	0		0,00	0,25	0,00			2,00	-	-	0,00
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	1	2	0	0		0	0	0		0,00	0,25	0,00			2,00	-	-	0,00
2294	Audiofonolodzy i logopedzi	1	2	1	1	100,00	0	0	0		0,00	1,58	0,00		0,00	2,00	-	-	0,00
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	1	2	0	0		0	4	0	100,00	100,00	0,50	0,33	1,50		2,00	-	-	0,00
4120	Sekretarki (ogólne)	3	6	1	0	0,00	0	14	0	64,29	50,00	2,83	1,17	2,43	0,00	2,00	-	-	0,00
5246	Wydawcy posiłków	1	2	0	0		0	3	0	66,67	66,67	0,25	0,25	1,00		2,00	równowaga	-	0,00
8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	1	2	4	0	0,00	3	4	0	25,00	0,00	3,75	0,33	11,25	75,00	2,00	-	-	0,00
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	3	6	5	0	0,00	4	0	0		0,00	6,08	0,00		80,00	2,00	-	max nadwyżka	0,00
8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	2	4	4	0	0,00	4	2	0	0,00	0,00	5,08	0,17	30,50	100,00	2,00	-	nadwyżka	0,00

* Należy wpisać jedno z następujących: max deficyt, deficyt, równowaga, nadwyżka, max nadwyżka - w pozostałych przypadkach „ - ”.

** Nie dotyczy pierwszego roku prowadzenia monitoringu według nowych zaleceń metodycznych.

Źródło: Dane z MRPiPS za 2016 rok.

Powyższe tabele nr 6, 7, 8 i 9 przedstawiają wskaźniki: długotrwałego bezrobocia, dostępności oferty pracy oraz płynności bezrobotnych.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwanie bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwanie bezrobotnych w danej grupie zawodów. Wskaźnik przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwanie nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów jest długotrwanie bezrobotnym). Do grupy szczególnie narażonych na długotrwanie bezrobocie należeli:

- robotnicy wykonywujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie – wartość wskaźnika=85,00,
- szwaczki, hafciarki i pokrewni – wartość wskaźnika=72,88,
- ogrodnicy – wartość wskaźnika=71,79,
- rolnicy upraw polowych – wartość wskaźnika=71,43,
- monterzy sprzętu elektronicznego – wartość wskaźnika=67,74,
- pracownicy obsługi biurowej – wartość wskaźnika=66,67,
- robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani – wartość wskaźnika=65,96,
- operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni – wartość wskaźnika=65,38.

Wskaźnik dostępności oferty pracy, informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niższa. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów. Tabela nr 7 prezentuje grupy zawodów o najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, które miały bardzo małe szanse na uzyskanie oferty pracy w zawodzie. Należały do nich grupy zawodowe takie jak:

- średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych – wartość wskaźnika=1964,00,
- technicy rolnictwa i pokrewni - wartość wskaźnika=680,00,
- rolnicy upraw polowych – wartość wskaźnika=499,00,
- krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni – wartość wskaźnika=366,00,
- specjaliści do spraw administracji i rozwoju – wartość wskaźnika=354,00,
- rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej – wartość wskaźnika=225,00,
- ekonomiści – wartość wskaźnika=167,00,
- operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni – wartość wskaźnika=167,00,
- technicy mechanicy – wartość wskaźnika=115,50,
- specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani – wartość wskaźnika=114,40.

Tabela nr 8 pokazuje natomiast sytuację odwrotną i określa grupę charakteryzującą się wysoką szansą na uzyskanie oferty w zawodzie, z punktu widzenia liczby dostępnych miejsc pracy. Do tych grup zawodów zaliczamy:

- pracownicy świadczący usługi na ulicach – wartość wskaźnika=0,10,

- asystenci nauczycieli – wartość wskaźnika=0,19,
- operatorzy maszyn do szycia – wartość wskaźnika=0,23,
- pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani – wartość wskaźnika=0,25,
- układacze towarów na półkach – wartość wskaźnika=0,25,
- monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani – wartość wskaźnika=0,29,
- kierowcy samochodów ciężarowych – wartość wskaźnika=0,32,
- operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzywa sztucznego – wartość wskaźnika=0,39,
- agenci sprzedaży bezpośredniej – wartość wskaźnika=0,40,
- sortowacze odpadów – wartość wskaźnika=1,00,
- spawacze i pokrewni – wartość wskaźnika=1,16.

Wskaźnik płynności bezrobotnych wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów. Tabela nr 9 przedstawia grupę zawodów, w których wskaźnik ten był najwyższy:

- planiści produkcji – wartość wskaźnika=4,00,
- górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni – wartość wskaźnika=4,00,
- pośrednicy handlowi – wartość wskaźnika=3,00,
- agenci sprzedaży bezpośredniej – wartość wskaźnika=3,00,
- tynkarze i pokrewni – wartość wskaźnika=2,50,
- robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych – wartość wskaźnika=2,50,
- kaletnicy, rymarze i pokrewni – wartość wskaźnika=2,50.

Wskaźnik płynności bezrobocia – jest to iloraz liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w okresie sprawozdawczym do liczby bezrobotnych zarejestrowanych w tym samym okresie. Wskaźnik mniejszy od 1 informuje, że wyrejestrowano mniejszą liczbę bezrobotnych aniżeli zarejestrowano i stan bezrobocia zwiększył się. Wartość wskaźnika większa od 1 informuje o zmniejszaniu się stanu bezrobocia.

3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

3.1. Zawody maksymalnie deficytowe i deficytowe

Jako zawody deficytowe wskazane zostały profesje, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych ($B/O_t^k < 0,9$), odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny ($WDB_t^k \leq Me$), a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym ($WPB_t^k \geq 1$).

Tabela 10. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2016 roku.

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwalego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	0,50	5,00	0,10			0,00	0,00
5312	Asystenci nauczycieli	0,50	2,58	0,19		1,00	64,52	58,06
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	0,08	0,42	0,20		1,00	40,00	20,00
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	0,25	1,17	0,21		1,00	100,00	0,00
8153	Operatorzy maszyn do szycia	2,00	8,75	0,23		1,50	15,56	15,56
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	0,08	0,33	0,25		1,00	75,00	0,00
9334	Układacze towarów na półkach	0,92	3,67	0,25			0,00	0,00
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	2,50	8,50	0,29	50,00	1,43	2,94	0,98
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	12,42	38,83	0,32	25,00	1,00	3,68	0,00
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	0,33	0,83	0,40		3,00	0,00	0,00
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	0,25	0,50	0,50		1,50	66,67	66,67
3334	Agenci i administratorzy nieruchomości	0,25	0,42	0,60		1,00	0,00	0,00

Źródło: Dane z MRPIPS za 2016 rok.

Powyższe warunki spełniło tylko dwanaście elementarnych grup zawodów:

- pracownicy świadczący usługi na ulicach,
- asystenci nauczycieli,
- inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji,
- kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów,
- operatorzy maszyn do szycia,
- kierownicy do spraw budownictwa,
- układacze towarów na półkach,

- monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani,
- kierowcy samochodów ciężarowych,
- agenci sprzedaży bezpośredniej,
- robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt,
- agenci i administratorzy nieruchomości.

Dodatkowo zidentyfikowane zostały grupy maksymalnie deficytowe czyli takie, w których dostępne były miejsca pracy a nie było zarejestrowanych osób bezrobotnych ($B/O_t^k = 0$, a pozostałe wskaźniki nie przyjmują żadnej wartości) i należały do nich następujące grupy zawodów: rybacy i zbieracze pracujący na własne potrzeby, kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani, robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni, specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych), administratorzy systemów komputerowych i szlifierze narzędzi i polerowacze metali.

Tabela 11. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2016 roku.

MAKSYMALNY DEFICYT*				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
6340	Rybacy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	4	0,00	0,00
3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	2	0,00	0,00
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1	57,14	28,57
8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	0	20,00	20,00
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0	50,00	50,00
2522	Administratorzy systemów komputerowych	0		0,00
7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	0	33,33	33,33

* W przypadku maksymalnego deficytu liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się zero, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej liczby dostępnych ofert pracy.

Źródło: Dane z MRPiPS za 2016 rok.

3.2. Zawody zrównoważone

Zawody zrównoważone to takie, w których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych ($0,9 \leq B/O_t^k \leq 1,1$), odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny ($WDB_t^k \leq Me$), a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym ($WPB_t^k \geq 1$).

Powyższe warunki spełniała tylko jedna elementarna grupa zawodów – wydawcy posiłków.

Tabela 12. Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2016 roku.

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
5246	Wydawcy posiłków	0,25	0,25	1,00	66,67	66,67

Źródło: Dane z MRPiPS za 2016 rok.

3.3. Zawody maksymalnie nadwyżkowe i nadwyżkowe

Zawody nadwyżkowe charakteryzują się niższym zapotrzebowaniem niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie ($B/O_t^k > 1,1$), relatywnie wysokim poziomem długotrwałego bezrobocia ($WDB_t^k > Me$) oraz napływem bezrobotnych wyższym niż odpływ bezrobotnych ($WPB_t^k < 1$).

Tabela 13. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2016 roku.

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średnio miesięczna na liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	56,67	0,08	680,00	55,56	0,99	100,00	100,00
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	18,75	0,08	225,00	58,82	0,96	0,00	0,00
5141	Fryzjerzy	81,00	4,00	20,25	51,14	0,91	68,75	54,17
2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	3,25	0,58	5,57	66,67	0,67	40,00	40,00
5311	Opiekunowie dziecięcy	3,17	0,58	5,43	66,67	0,80	85,71	71,43
3230	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	0,42	0,08	5,00	100,00	0,00	100,00	0,00

Źródło: Dane z MRPiPS za 2016 rok.

Powyższe warunki spełniło sześć elementarnych grup zawodów:

- technicy rolnictwa i pokrewni,
- rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej,
- fryzjerzy,
- specjaliści do spraw reklamy i marketingu,
- opiekunowie dziecięcy,
- praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii.

Zawody maksymalnie nadwyżkowi to profesje, w których zarejestrowani byli bezrobotni, natomiast nie było miejsc pracy (B/O_t^k nie przyjmuje wartości) byli to: technicy technologii żywności, oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni, obuwnicy i pokrewni, maszyniści kotłów parowych i pokrewni oraz operatorzy centrali telefonicznych.

Tabela 14. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2016 roku.

MAKSYMALNA NADWYŻKA*		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
3144	Technicy technologii żywności	33
3152	Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni	11
7536	Obuwnicy i pokrewni	11
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	6
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	2

* W przypadku maksymalnej nadwyżki liczba ofert pracy równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej przeciętnej miesięcznej liczby bezrobotnych.

Źródło: Dane z MRPiPS za 2016 rok.

4. Analiza umiejętności i uprawnień

Współczesność w erze nowości technologicznych, rozwoju sieci informatycznych, poszerzającej się globalizacji, handlu informacją i ciągłych zmian potrzebuje zasobów, ale nie w ludziach, lecz w ich wiedzy, pomysłach, umiejętnościach i uprawnieniach. To właśnie dzięki wiedzy swoich pracowników firma może stać się innowacyjna, konkurencyjna i zapewniająca satysfakcję swoim klientom.

Tabela 15. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2016 roku.

Kod grupy zawodów	Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
		Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY			Wykonywanie obliczeń	58,33
				Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	41,67
				Komunikacja ustna/komunikatywność	16,67
				Zarządzanie ludźmi/przywództwo	16,67
				Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	8,33
2	SPECJALIŚCI			Znajomość języków obcych	13,33
				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	13,33
				Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	13,33
				Komunikacja ustna/komunikatywność	6,67
				Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,67
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL			Komunikacja ustna/komunikatywność	11,43
				Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	11,43
				Planowanie i organizacja pracy własnej	11,43
				Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	5,71
				Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	5,71
4	PRACOWNICY BIUROWI			Planowanie i organizacja pracy własnej	40,00
				Wywieranie wpływu	20,00
				Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	20,00
				Współpraca w zespole	20,00
				Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	20,00
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY			Komunikacja ustna/komunikatywność	50,00

			Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	37,50
			Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	25,00
			Współpraca w zespole	25,00
			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,14
7	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY		Znajomość języków obcych	100,00
			Współpraca w zespole	100,00
			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	100,00
			Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	100,00
			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,53
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	30,00
			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	5,00
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE		Współpraca w zespole	81,82
			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	72,73
			Komunikacja ustna/komunikatywność	45,45

Źródło: Dane z MRPIPS za 2016 rok.

Najczęściej oczekiwaną umiejętnością przez pracodawców w poszczególnych wielkich grupach zawodów była umiejętność: komunikacja ustna/komunikatywność oraz obsługa komputera i wykorzystanie Internetu.

5. Analiza rynku edukacyjnego

Rynek pracy jest jednym z podstawowych odbiorców efektów systemu edukacji. Oferowane przez instytucje edukacyjne ścieżki i możliwości uczenia się mają wpływ na szanse zatrudnienia, możliwość rozpoczęcia aktywności zawodowej czy uzyskiwanie wynagrodzenie. Edukacja kształtuje zarówno kompetencje ogólne, jak i pozwala na uzyskanie konkretnych kwalifikacji w zawodach poszukiwanych przez pracodawców. Wejście młodych osób na rynek pracy, zależy także od wielkości i struktury popytu na pracę. Kształtowanie się popytu na pracę zależy od wielu czynników: zmian gospodarczych, postępu technologicznego czy rozwoju gospodarki opartej na wiedzy.

5.1. Informacja o liczbie oraz strukturze absolwentów i bezrobotnych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według poziomu wykształcenia

Poniższe podrozdziały przedstawią analizę sytuacji bezrobotnych absolwentów na lokalnym rynku pracy. Celem analizy jest uzyskanie informacji o liczbie absolwentów wg zawodów, którzy ukończyli szkołę w 2016 roku, a tym samym określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowej oraz kwalifikacyjnej absolwentów wchodzących na rynek pracy.

Na terenie powiatu nakielskiego działa 15 szkół ponadgimnazjalnych, ośrodek kształcenia zawodowego, który prowadzi liceum ogólnokształcące oraz szkołę policealną dla dorosłych oraz Centrum Kształcenia Ustawicznego. Organem prowadzącym dla większości szkół jest powiat nakielski. Wyjątek stanowi Liceum Ogólnokształcące im. K. Libelta w Kcyni, którego organem założycielskim jest gmina Kcynia, Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Kcyni, Zasadnicza Szkoła Zawodowa przy Zakładzie Poprawczym w Kcyni, Niepubliczne Uzupełniające Liceum dla Dorosłych „Przyszłość” w Mycielewie oraz Centrum Kształcenia Ustawicznego przy Zakładzie Karnym w Potulicach. Szkoły ponadgimnazjalne w powiecie kształcą na poziomie zasadniczym zawodowym, średnim zawodowym oraz średnim ogólnokształcącym.

Na terenie powiatu działa, jedna z nielicznych w kraju, szkoła kształcąca w zawodzie technik żeglugi śródlądowej.

W roku 2016 na terenie powiatu nakielskiego szkoły ponadgimnazjalne ukończyły 804 osoby. Najliczniejszą grupę stanowili absolwenci liceów ogólnokształcących 320 osób – 39,8%.

W tym samym czasie w ewidencji PUP pozostawało 108 bezrobotnych absolwentów z wykształceniem ponadgimnazjalnym, wśród których największą grupę stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym 46 osób i stanowili oni 42,6% ogółu bezrobotnych absolwentów kończących szkołę w 2016 roku.

Tabela 16. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2016 roku.

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	210	134	46	21,90%
szkoła przysposabiająca do pracy	22		0	
technikum	246	202	35	14,23%
liceum ogólnokształcące	320		19	5,94%
liceum profilowane			1	
liceum uzupełniające			2	
szkoła policealna	6	1	5	83,33%
SUMA	804	337	108	

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Źródło: Dane z MRPIPS za 2016 rok.

Oceniając aktualną strukturę kształcenia ponadgimnazjalnego według typów szkół należy stwierdzić, że jest ona ukierunkowana na edukację ogólnokształcącą, przygotowującą młode osoby do zdobywania kwalifikacji zawodowych w szkołach policealnych lub wyższych. Taka struktura nie ma jednak odzwierciedlenia jeżeli chodzi o rynek pracy, ponieważ popyt na pracę zdominowany jest przede wszystkim przez stanowiska robotnicze, zwłaszcza wykwalifikowane. Absolwenci liceów ogólnokształcących zajmowali trzecie miejsca w udziale procentowym osób rejestrujących się w Urzędzie Pracy w ciągu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w szkole, czyli 20,4% ogółu rejestrujących się osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w 2016 roku. Najwięcej absolwentów opuściło mury takich liceów jak: I Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Krzywoustego w Nakle nad Notecią – 150 absolwentów, I Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Wyspiańskiego w Szubinie – 53 absolwentów oraz Liceum Ogólnokształcące im. Karola Libelta w Kcyni - 19 absolwentów i Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Zespół Szkół dla Dorosłych, przy Ośrodku Kształcenia Zawodowego w Nakle Nad Notecią – 19 absolwentów. Szkoły techniczne w powiecie nakielskim ukończyły 202 osoby – 29,7% ogółu absolwentów, najliczniej po Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. St. Staszica w Nakle nad Notecią – Technikum – 102 osoby, po Zespole Szkół Żeglugi Śródlądowej im. kmdr. B. Romanowskiego w Nakle nad Notecią – Technikum – 72 osoby, po Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Wincentego Witosa w Samostrzelu – Technikum – 38 osób. Absolwenci Zasadniczych Szkół Zawodowych stanowili 19,7% ogółu absolwentów w powiecie nakielskim w 2016 roku, z czego najwięcej absolwentów opuściło mury Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Władysława Łokietka w Lubaszczu – Zasadnicza Szkoła Zawodowa – 61 osób, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. prof. E. Chroboczka w Szubinie – Zasadnicza szkoła Zawodowa – 52 osoby oraz Zespołu Szkół Żeglugi Śródlądowej im. kmdr. B. Romanowskiego w Nakle nad Notecią – Zasadnicza Szkoła Zawodowa – 17 osób.

Tabela 17. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2016 roku.

Nazwa szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego
BYDGOSKIE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH NR 2	0	0	1	0,00%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	0	0	1	0,00%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. BOLESŁAWA KRZYWOSTEGO W NAKLE NAD NOTECIĄ	150	0	2	1,33%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. STANISŁAWA WYSPIAŃSKIEGO W SZUBINIE	53	0	4	7,55%
I PRYWATNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W BYDGOSZCZY	0	0	1	0,00%
KUJAWSKO-POMORSKIE SZKOŁY NEKS-LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W BYDGOSZCZY	0	0	1	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	0	0	1	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	41	0	1	2,44%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH IM. STANISŁAWA MIKOŁAJCZYKA W WĄGROWCU	0	0	1	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W LUBASZCZU	0	0	0	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. KAROLA LIBELTA W KCYNI	19	0	3	15,79%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH EDUKACJAW DĄBROWIE GÓRNICZEJ	0	0	1	0,00%
MŁODZIEŻOWY OŚRODEK WYCHOWAWCZY W SAMOSTRZELU - LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE SPECJALNE	0	0	0	0,00%
MŁODZIEŻOWY OŚRODEK WYCHOWAWCZY W SAMOSTRZELU - ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA SPECJALNA	5	0	0	0,00%
NIEPUBLICZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "PRZYSZŁOŚĆ" W MYCIELEWIE	9	0	0	0,00%
NIEPUBLICZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH ZESPOŁU SZKÓŁ DLA DOROSŁYCH, PRZY OŚRODKU KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO W NAKLE NAD NOTECIĄ	29	0	1	3,45%
POLICEALNA SZKOŁA CENTRUM NAUKI I BIZNESU "ŻAK"	0	0	1	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA KOSMETYCZNA	0	0	1	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA BYDGOSKIEGO ZAKŁADU DOSKONALENIA ZAWODOWEGO W NAKLE NAD NOTECIĄ	6	1	0	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA DLA DOROSŁYCH "ŻAK"	0	0	1	0,00%

POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA PRZY CENTRUM EDUKACJI DOROSŁYCH BZDZ W BYDGOSZCZY	0	0	1	0,00%
PRYWATNA POLICEALNA SZKOŁA DLA DOROSŁYCH "COSINUS" W BYDGOSZCZY	0	0	1	0,00%
SZKOŁA TECHNICZNA ZESPOŁU SZKÓŁ BYDGOSKIEGO ZAKŁADU DOSKONALENIA ZAWODOWEGO W KOŁACZKOWIE	0	0	0	0,00%
TECHNIKUM	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM BUDOWLANE	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM EKONOMICZNE W ZESPOLE SZKÓŁ TECHNICZNYCH W KCYNI	15	4	4	26,67%
TECHNIKUM GASTRONOMICZNE NR 1	0	0	2	0,00%
TECHNIKUM IM. SYBIRAKÓW W BYDGOSZCZY	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM INFORMATYCZNE W ZESPOLE SZKÓŁ TECHNICZNYCH W KCYNI	5	2	2	40,00%
TECHNIKUM MECHANICZNE NR 1	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM MECHANICZNE NR 2	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM NR 1 W ŻNINIE	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM W GOŁAŃCZY	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM W GAŚAWIE	0	0	1	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 5 SPECJALNA	0	0	1	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W ZAKŁADZIE POPRAWCZYM W KCYNI	9	2	0	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W ZAKŁADZIE POPRAWCZYM-MŁODZIEŻOWYM OŚRODKU ADAPTACJI SPOŁECZNEJ W SZUBINIE	3	2	0	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W ZESPOLE SZKÓŁ TECHNICZNYCH W KCYNI	35	32	11	31,43%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W ŻNINIE	0	0	2	0,00%
ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIM. IM. S. STASZICA W NAKLE NAD NOTECIĄ - ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA	0	0	0	0,00%
ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALN. IM. S. STASZICA W NAKLE NAD NOTECIĄ -LICEUM OGÓLNOKSZT. DLA DOROSŁYCH	19	0	2	10,53%
ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH IM. PROF. EMILA CHROBOCZKA W SZUBINIE - LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	0	0	0	0,00%
ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH IM. PROF. EMILA CHROBOCZKA W SZUBINIE - TECHNIKUM	14	5	0	0,00%
ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH IM. PROF. EMILA CHROBOCZKA W SZUBINIE - TECHNIKUM EKONOMICZNE	0	0	1	0,00%
ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH IM. PROF. EMILA CHROBOCZKA W SZUBINIE - ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA	52	16	8	15,38%

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH IM. S. STASZICA - III LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	0	0	1	0,00%
ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH IM. S. STASZICA W NAKLE NAD NOTECIĄ - TECHNIKUM INFORMATYCZNE	0	0	1	0,00%
ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH IM. STANISŁAWA STASZICA W NAKLE NAD NOTECIĄ - I TECHNIKUM	102	102	9	8,82%
ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH IM. WŁADYSŁAWA ŁOKIETKA W LUBASZCZU - ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA	61	57	12	19,67%
ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH IM. WINCENETEGO WITOSA W SAMOSTRZELU - ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA	16	6	8	50,00%
ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH IM. WINCENTEGO WITOSA W SAMOSTRZELU - SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH	0	0	0	0,00%
ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH IM. WINCENTEGO WITOSA W SAMOSTRZELU - TECHNIKUM	38	32	0	0,00%
ZESPÓŁ SZKÓŁ SPECJALNYCH IM. JANUSZA KORCZAKA W KCYNI - SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY	3	0	0	0,00%
ZESPÓŁ SZKÓŁ SPECJALNYCH IM. JANUSZA KORCZAKA W KCYNI - ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA SPECJALNA	8	6	2	25,00%
ZESPÓŁ SZKÓŁ SPECJALNYCH W KARNOWIE - SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY	13	0	0	0,00%
ZESPÓŁ SZKÓŁ SPECJALNYCH W KARNOWIE - ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA SPECJALNA	4	3	0	0,00%
ZESPÓŁ SZKÓŁ SPECJALNYCH W SZUBINIE - SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY	6	0	0	0,00%
ZESPÓŁ SZKÓŁ SPECJALNYCH W SZUBINIE - ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA SPECJALNA	0	0	0	0,00%
ZESPÓŁ SZKÓŁ ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ IM. KMDR. BOLESŁAWA ROMANOWSKIEGO W NAKLE NAD NOTECIĄ - SZKOŁA POLICEALNA	0	0	0	0,00%
ZESPÓŁ SZKÓŁ ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ IM. KMDR. BOLESŁAWA ROMANOWSKIEGO W NAKLE NAD NOTECIĄ - TECHNIKUM MECHANICZNE	0	0	6	0,00%
ZESPÓŁ SZKÓŁ ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ IM. KMDR. BOLESŁAWA ROMANOWSKIEGO W NAKLE NAD NOTECIĄ - TECHNIKUM ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ	26	22	2	7,69%
ZESPÓŁ SZKÓŁ ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ IM. KMDR. BOLESŁAWA ROMANOWSKIEGO W NAKLE NAD NOTECIĄ - ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA	17	10	2	11,76%
ZESPÓŁ SZKÓŁ ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ IM. KMDR. BOLESŁAWA ROMANOWSKIEGO W NAKLE NAD NOTECIĄ -II TECHNIKUM	46	35	0	0,00%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Źródło: Dane z MRPiPS za 2016 rok.

5.2. Informacja o liczbie oraz strukturze absolwentów i bezrobotnych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według zawodu

Absolwenci szkół z terenu powiatu nakielskiego najczęściej kończyli naukę w zawodzie:

- sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 65 osób,
- średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych – 42 osoby,
- technicy mechanicy – 27 osób,
- technicy wsparcia informatycznego i technicznego – 27 osób,
- konsultanci i inni pracownicy biur podróży – 22 osoby,
- oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni – 22 osoby,
- fryzjerzy – 20 osób,
- technicy weterynarii – 20 osób.

Miernikiem służącym do identyfikacji elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy jest wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów. Wskaźnik ten informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły stanowią bezrobotni absolwenci w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły. Miernik przyjmuje wartość 0% do 100%, im niższy wskaźnik przyjmuje wartość, tym daną grupę elementarną zawodów/kierunek nauki/szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły.

Obserwując wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów można zauważyć, że w niektórych typach szkół wynosi ponad 100%, co wskazuje, że znaczna część osób z takim typem wykształcenia kształciła się poza terenem powiatu.

Największy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów – 150% dotyczył absolwentów w elementarnej grupie zawodów - blacharze.

Tabela 18. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2016 roku.

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów**	Liczba bezrobotnych	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	65	65	18	132	27,69%	13,64%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	42	42	11	47	26,19%	23,40%
Technicy mechanicy	27	27	3	10	11,11%	30,00%
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	27	27	3	12	11,11%	25,00%
Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	22	22	1	2	4,55%	50,00%
Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni	22	22	4	8	18,18%	50,00%
Fryzjerzy	20	20	0	29	0,00%	0,00%
Technicy weterynarii	20	20	2	5	10,00%	40,00%
Technicy rolnictwa i pokrewni	12	12	4	11	33,33%	36,36%
Piekarze, cukiernicy i pokrewni	10	10	3	28	30,00%	10,71%
Kucharze	9	9	3	50	33,33%	6,00%
Spedytorzy i pokrewni	8	8	1	1	12,50%	100,00%
Elektromechanicy i elektrycy	7	7	1	17	14,29%	5,88%
Hydraulicy i monterzy rurociągów	7	7	1	9	14,29%	11,11%
Ślusarze i pokrewni	7	7	0	23	0,00%	0,00%
Mechanicy pojazdów samochodowych	5	5	2	20	40,00%	10,00%
Stolarze meblowi i pokrewni	5	5	1	24	20,00%	4,17%
Lakiernicy	4	4	1	6	25,00%	16,67%
Elektrycy budowlani i pokrewni	3	3	1	6	33,33%	16,67%
Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	3	3	1	2	33,33%	50,00%
Tapicerzy i pokrewni	3	3	1	3	33,33%	33,33%
Błacharze	2	2	3	12	150,00%	25,00%
Robotnicy obróbki kamienia	2	2	0	1	0,00%	0,00%
Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	1	1	0	10	0,00%	0,00%
Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	1	1	0	0		
Murarze i pokrewni	1	1	1	15	100,00%	6,67%
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	1	1	0	2	0,00%	0,00%
Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	1	1	0	1	0,00%	0,00%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

** Wg zawodu wyuczonego.

Źródło: Dane z MRPIPS za 2016 rok.

6. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw

6.1. Założenia badawcze

Na potrzeby monitoringu we wrześniu 2016 roku przeprowadzone zostało badanie lokalnych pracodawców. Badanie miało na celu diagnozę sytuacji na rynku pracy w 2016 roku oraz planowanych zmian w wielkości, a także strukturze zatrudnienia w 2017 roku.

Badaniem objęte zostały podmioty zatrudniające przynajmniej jednego pracownika. Jako operat losowania zastosowana została Baza Jednostek Statystycznych, której podstawą jest rejestr REGON, jednak w odróżnieniu od niego jest ona aktualizowana w oparciu o wyniki badań statystycznych oraz o informacje pochodzące ze źródeł administracyjnych.

Wielkość próby do badania została wyznaczona w oparciu o poniższy wzór.

$$n = \frac{P(1 - P)}{\frac{e^2}{Z^2} + \frac{P(1 - P)}{N}}$$

gdzie:

P - oszacowana proporcja w populacji,

e - dopuszczalny błąd (zaleca się, aby błąd był nie większy niż 10%),

n - wielkość próby,

N - wielkość populacji,

Z - wartość Z wynikająca z przyjętego poziomu ufności (zakłada się przyjęcie 95% poziomu ufności, dla którego wartość Z= 1,96).

Zgodnie z założeniami próba cechuje się reprezentatywnością na poziomie klas wielkości przedsiębiorstw, wyrażoną liczbą zatrudnionych (do 9 osób, od 10 do 49 osób, od 50 do 249 osób oraz 250 osób i więcej). Określenie minimalnej liczby wywiadów dla poszczególnych klas wielkości przedsiębiorstw, zostało oparte o wskaźniki struktury, wyliczane jako procentowy udział danej klasy wielkości firmy w populacji.

6.2. Charakterystyka próby

Badanie prowadzone było metodą CATI – wspomaganego komputerowo wywiadu telefonicznego. Ostatecznie w badaniu uczestniczyło 80 pracodawców z terenu powiatu nakielskiego, z których 48,7% stanowią podmioty o liczbie pracujących od 10 do 49 pracowników, 36,3% stanowią podmioty zatrudniające do 9 osób, 12,5% - firmy zatrudniające 50 – 249 osób oraz 2,5% stanowią firmy w których liczba pracujących wynosiła 250 osób i więcej.

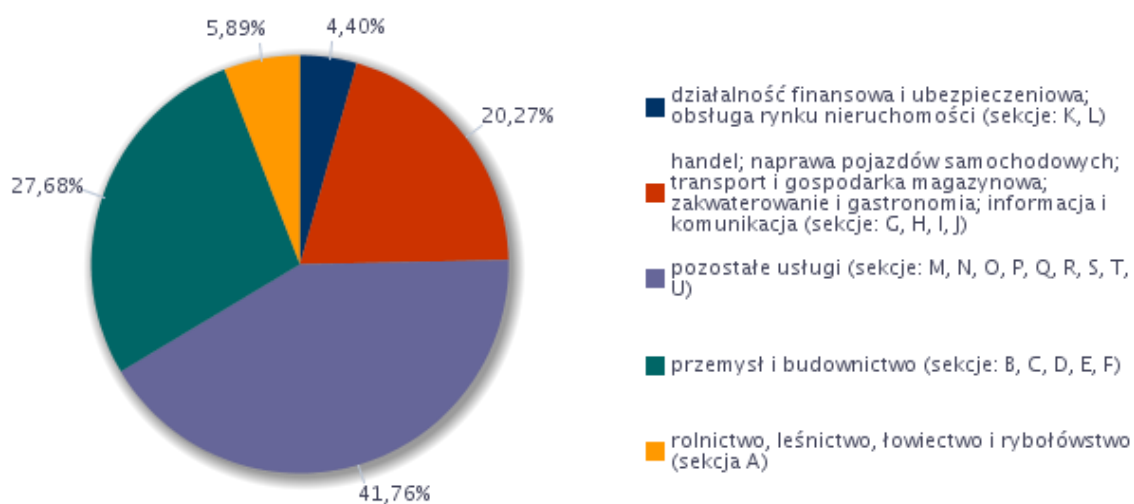
Tabela 19. Liczba przebadanych przedsiębiorstw w powiecie nakielskim w 2016 roku według wielkości przedsiębiorstw.

Klasa wielkości przedsiębiorstwa	Liczba przebadanych przedsiębiorstw
do 9 osób	29
10-49	39
50-249	10
250 i więcej	2
Podsumowanie	80

Źródło: Dane z MRPiPS za 2016 rok.

W zależności od rodzaju prowadzonej działalności najliczniejszą grupę stanowili pracodawcy prowadzący działalność w zakresie pozostałe usługi – 41,76%.

Rysunek 1. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności.

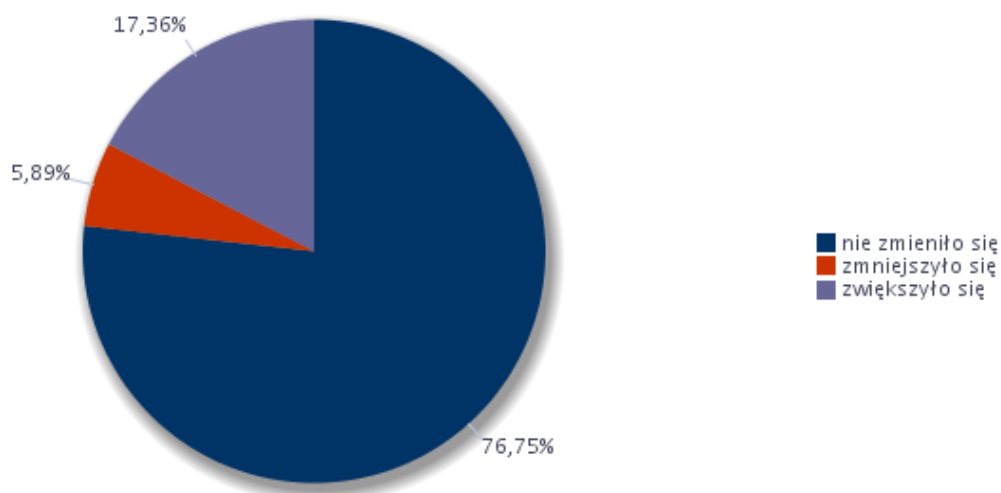

Źródło: Dane z MRPiPS za 2016 rok.

6.3. Zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku

W 2016 roku zwiększenie zatrudnienia zadeklarowało 17,36% badanych. W tym samym czasie redukcję zatrudnienia dokonało 5,89% badanych. W analizowanym okresie większość, bo aż 76,75% pracodawców nie dokonała zmian w zatrudnieniu.

Rysunek 2. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku.

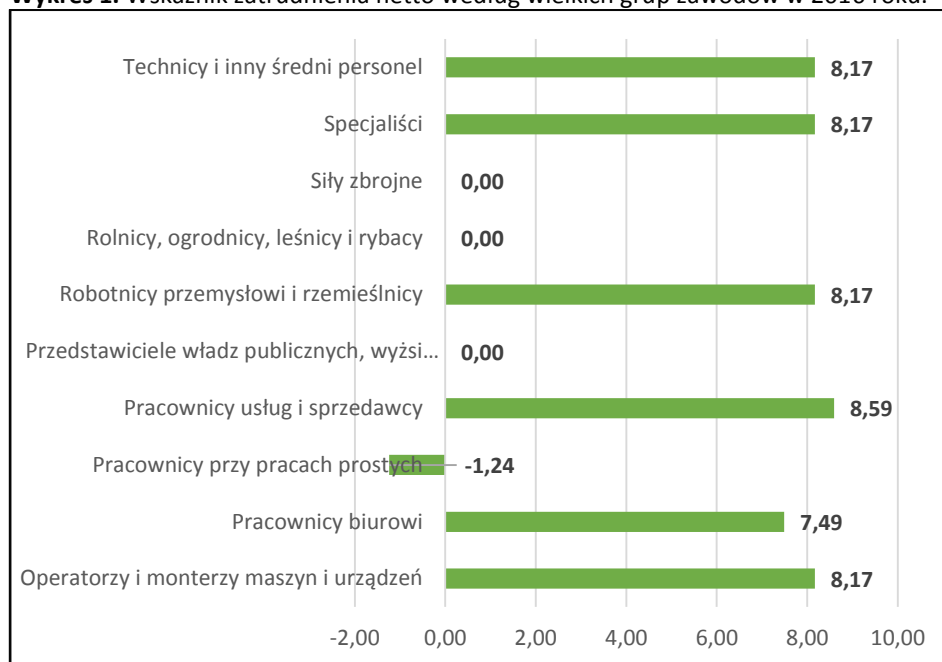

Źródło: Dane z MRPiPS za 2015 rok.

W celu oceny sytuacji na lokalnym rynku pracy zastosowany został wskaźnik zatrudnienia netto (WZ), obliczany jako różnica udziału odpowiedzi pozytywnych i negatywnych. Wskaźnik przyjmuje wartości od -100 do 100. Im niższa wartość prezentowanych indeksów tym wyższy odsetek firm deklaruje niekorzystne zmiany w obszarze zatrudnienia. Przykładowo wartość - 100 uzyskiwana jest w przypadku kiedy 100% firm biorących udział w badaniu sygnalizuje w danym pytaniu redukcję poziomu zatrudnienia. Natomiast wartości dodatnie wyliczanych indeksów oznaczają poprawę sytuacji firm na lokalnym rynku pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym wyższy odsetek przedsiębiorstw deklaruje korzystne zmiany w obrębie zatrudnienia. Przykładowo, wartość 100 dla indeksu zatrudnienia oznacza, że wszystkie badane przedsiębiorstwa potwierdzają wzrost liczby pracujących w badanym okresie. Dodatnia wartość indeksu (różna od 100) oznacza zatem, że odsetek firm deklarujących zwiększenie zatrudnienia przewyższył frakcję przedsiębiorstw sygnalizujących redukcję poziomu omawianej kategorii. Wartość miernika równa 0 oznacza, że odsetek firm deklarujących poprawę sytuacji jest równy odsetkowi firm sygnalizujących jej pogorszenie lub wszystkie firmy deklarują brak zmian w obszarze zatrudnienia.

W 2016 roku wśród pracodawców zlokalizowanych na terenie powiatu nakielskiego wskaźnik zatrudnienia netto osiągnął wartość 11,47, co oznacza że odsetek firm deklarujących zwiększenie zatrudnienia był wyższy od odsetka firm, które zredukowały zatrudnienie.

Wykres 1. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2016 roku.

Źródło: Dane z MRPiPS za 2016 rok.

Wskaźnik zatrudnienia netto był zróżnicowany w zależności od wielkiej grupy zawodów. Największą wartość wskaźnik ten osiągnął dla grupy wielkiej *pracownicy usług i sprzedawcy* (WN=8,59). W jednej grupie zawodów wskaźnik zatrudnienia netto przyjął wartości ujemnej – *pracownicy przy pracach prostych* (WZ=-1,24). W trzech wielkich grupach zawodów wartość miernika wyniosła 0,00.

Tabela 20. Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w bieżącym roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach.

Zawód	Umiejętności i cechy
Asystent nauczyciela przedszkola	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna / komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, inicjatywność, kreatywność,
Asystent nauczyciela w szkole	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna / komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole,
Kierowca samochodu ciężarowego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna / komunikatywność, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wywieranie wpływu, znajomość języków obcych,
Monter-elektronik - instalacja anten	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna / komunikatywność, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wyuczony zawód,
Monter-elektronik - sprzęt komputerowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna / komunikatywność, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wyuczony zawód, wywieranie wpływu, planowanie i organizacja pracy własnej,
Nauczyciel przedszkola	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, doświadczenie zawodowe, planowanie i organizacja pracy własnej, współpraca w zespole, inicjatywność, kreatywność, współpraca w zespole, wyuczony zawód, wywieranie wpływu
Operator maszyn krojących i wykrawających do papieru	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna / komunikatywność, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych,

	planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wyuczony zawód,
Pedagog specjalny	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna / komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole,
Pomoc kuchenna	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, doświadczenie zawodowe, planowanie i organizacja pracy własnej, współpraca w zespole, inicjatywność, kreatywność,
Pomocniczy robotnik w hodowli zwierząt	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, doświadczenie zawodowe, planowanie i organizacja pracy własnej, współpraca w zespole,
Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna / komunikatywność, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole, wyuczony zawód,
Przedstawiciel handlowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, doświadczenie zawodowe, planowanie i organizacja pracy własnej, współpraca w zespole,
Robotnik gospodarczy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, doświadczenie zawodowe, planowanie i organizacja pracy własnej, współpraca w zespole,
Technik prac biurowych*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna / komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole,

*zawód szkolny

Źródło: Dane z MRPIPS za 2016 rok.

Powyższa tabela nr 20 przedstawia zawody, w których w 2016 roku zgodnie z deklaracjami pracodawców najczęściej zatrudniano oraz umiejętności i cechy kandydatów niezbędne do pracy w tych zawodach.

W większości wymienionych zawodów pracodawcy wysoko ocenili przygotowanie kandydatów do pracy w zawodzie m. in. asystent nauczyciela przedszkola, asystent nauczyciela w szkole, kierowca samochodu ciężarowego, natomiast najsłabiej ocenione zostało przygotowanie osób z zawodem operator maszyn krojących i wykrawających do papieru oraz pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali.

Tabela 21. Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w badanym roku.

Zawód	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo dobrze, raczej dobrze)	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo źle, raczej źle)	Dobrze vs. źle
Asystent nauczyciela przedszkola	100,00%	0,00%	100,00%
Asystent nauczyciela w szkole	100,00%	0,00%	100,00%
Kierowca samochodu ciężarowego	100,00%	0,00%	100,00%
Monter-elektronik - instalacja anten	100,00%	0,00%	100,00%
Monter-elektronik - sprzęt komputerowy	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel przedszkola	100,00%	0,00%	100,00%
Operator maszyn krojących i wykrawających do papieru	0,00%	0,00%	0,00%
Pedagog specjalny	100,00%	0,00%	100,00%
Pomoc kuchenna	100,00%	0,00%	100,00%
Pomocniczy robotnik w hodowli zwierząt	0,00%	0,00%	0,00%
Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	0,00%	0,00%	0,00%
Przedstawiciel handlowy	100,00%	0,00%	100,00%
Robotnik gospodarczy	100,00%	0,00%	100,00%
Technik prac biurowych*	100,00%	0,00%	100,00%

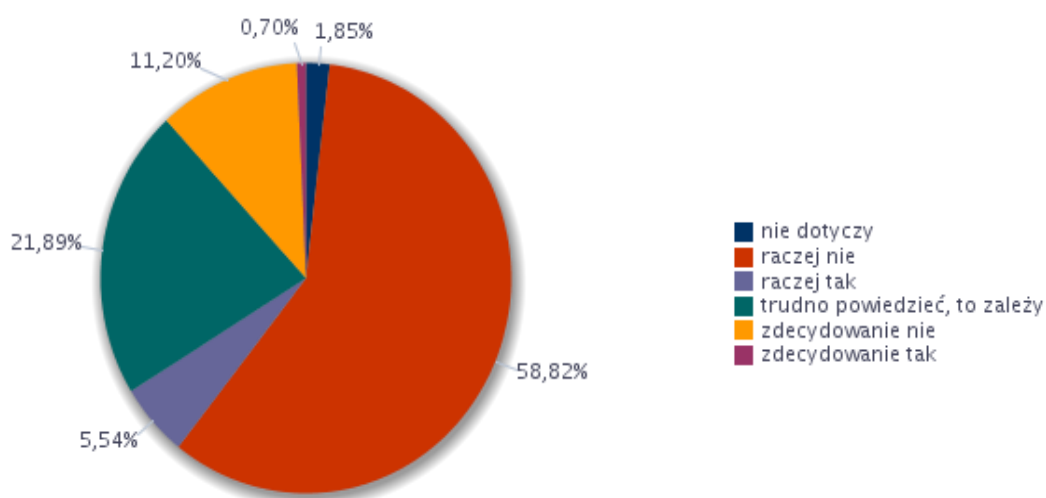
*zawód szkolny

Źródło: Dane z MRPIPS za 2016 rok.

6.4. Pozyskiwanie nowych pracowników

W 2016 roku pracodawcy z powiatu nakielskiego na zadane im pytanie: „Czy Państwa firma ma problemy z pozyskaniem nowych pracowników” odpowiedzieli: 6,24% pracodawców (zdecydowanie tak oraz raczej tak) zadeklarowało, iż ma problem z pozyskaniem nowych pracowników, 70,02% przebadanych przedsiębiorstw stwierdziło, iż taki problem nie występuje u nich w firmie (odpowiedź zdecydowanie nie oraz raczej nie), 23,74% pracodawców poprosiło o zaznaczenie odpowiedzi *nie dotyczy* oraz *trudno powiedzieć, to zależy*.

Rysunek 3. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskaniem nowych pracowników w 2016 roku.

Źródło: Dane z MRPiPS za 2016 rok.

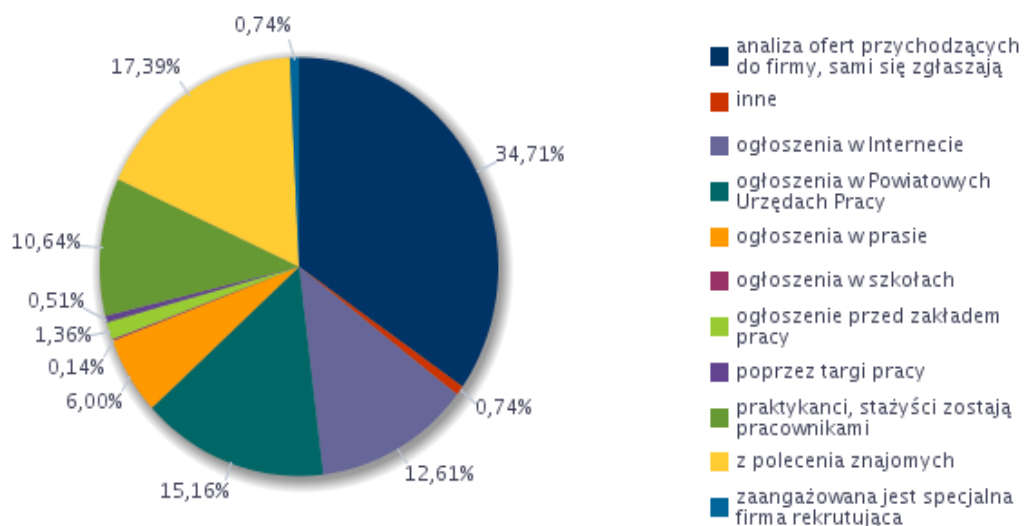
Tabela 22. Zawody, w jakich najtrudniej znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy oraz brakujące umiejętności i uprawnienia.

Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia
Barmani	komunikacja ustna / komunikatywność, współpraca w zespole, znajomość języków obcych,
Kierowcy samochodów ciężarowych	planowanie i organizacja pracy własnej,
Kucharze	planowanie i organizacja pracy własnej,
Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna,
Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna,
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, komunikacja ustna / komunikatywność, współpraca w zespole,

Źródło: Dane z MRPiPS za 2016 rok.

Problemy z rekrutacją pracowników dotyczyły następujących elementarnych grup zawodów: barmani, kierowcy samochodów ciężarowych, kucharze, robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym, robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt, sprzedawcy sklepowi (ekspedienci). Najczęściej wymienianymi brakującymi umiejętnościami i uprawnieniami były: planowanie i organizacja pracy własnej oraz sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna.

Rysunek 4. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników.

Źródło: Dane z MRPiPS za 2016 rok.

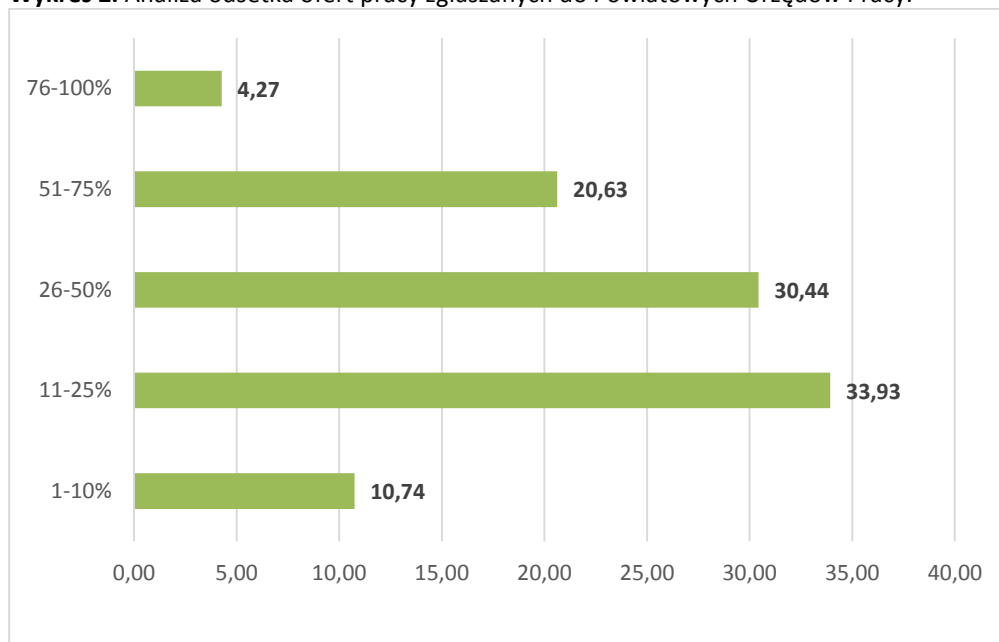
Pracodawcy z terenu powiatu nakielskiego najczęściej poszukiwali nowych pracowników poprzez:

- analizę ofert przychodzących do firm, kandydaci sami się zgłaszali (34,71%),
- z polecenia znajomych (17,39%),
- poprzez ogłoszenia w Powiatowym Urzędzie Pracy (16,16%),
- stażyści zostają pracownikami (15,16%),
- ogłoszenia w Internecie oraz praktykanci (12,61%).

6.5. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy

Pracodawcy biorący udział w badaniu często korzystali z pomocy PUP w poszukiwaniu pracowników: z przeprowadzonego badania wynika, że 33,93% pracodawców zgłaszało do PUP od 11 do 25% swoich ofert.

Wykres 2. Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy.

Źródło: Dane z MRPiPS za 2016 rok.

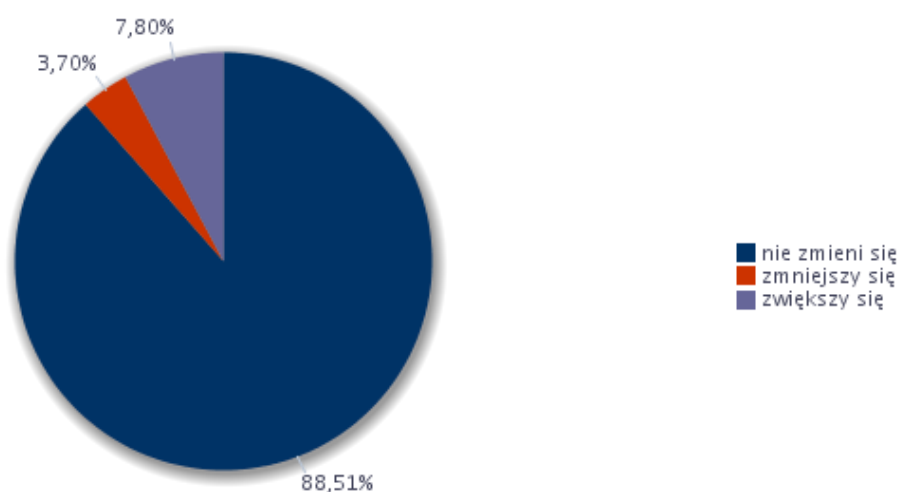
Pracodawcy biorący udział w badaniu do Urzędu Pracy zgłaszali przede wszystkim miejsca pracy dla: sprzedawców, techników prac biurowych, ślusarzy, kierowców samochodów ciężarowych, meliorantów, pomocniczych robotników budowlanych, asystentów nauczycieli przedszkola, asystentów nauczycieli w szkole, inżynierów zootechniki, kierowców ciągnika siodłowego oraz magazynierów.

7. Prognoza lokalnego rynku pracy na 2017 rok

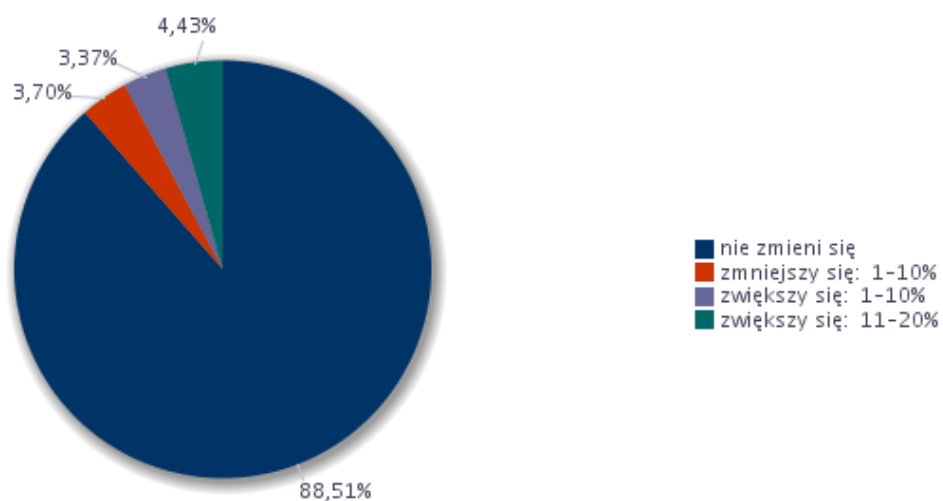
Zwiększenie zatrudnienia w powiecie nakielskim w 2017 roku przewidywało 7,80% badanych, 88,51% nie planowało zmian w zatrudnieniu, natomiast tylko 3,70% firm planowało zmniejszenie etatów. Graficzna prezentacja przewidywanych zmian w zatrudnieniu przedstawia się następująco:

Rysunek 5. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku.

Źródło: Dane z MRPiPS za 2016 rok.

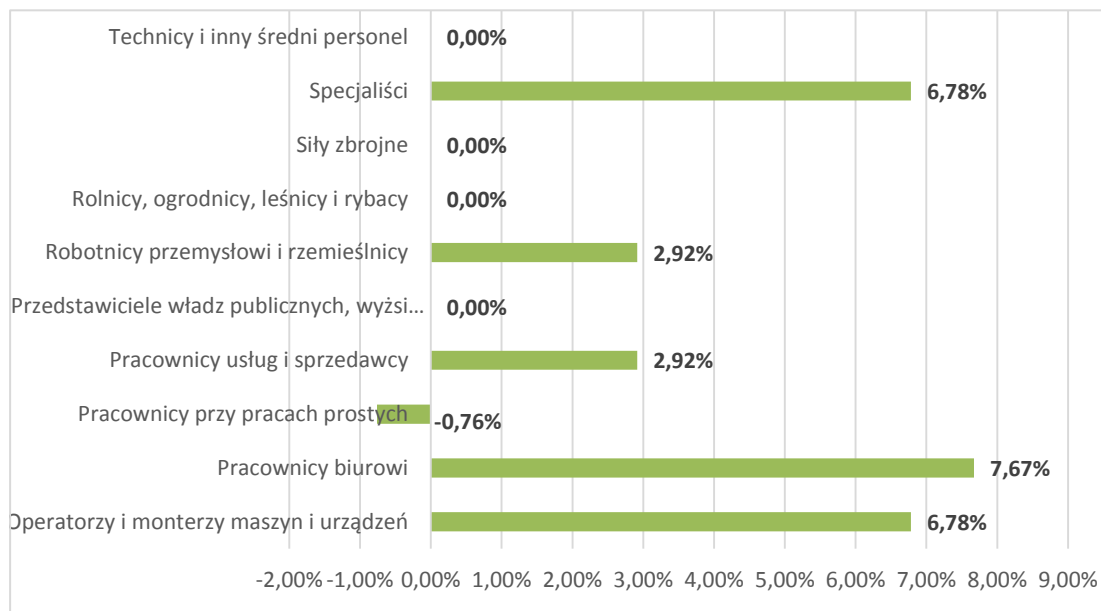
Rysunek 6. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku.

Źródło: Dane z MRPiPS za 2016 rok.

Prognozowany na 2017 rok wskaźnik zatrudnienia netto osiągnął wartość dodatnią 4,10%, co oznacza że odsetek pracodawców przewidujących przyjęcia do pracy był wyższy od odsetka podmiotów przewidujących zwolnienia z pracy.

Wykres 3. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2017 roku.

Źródło: Dane z MRPiPS za 2016 rok.

Największą wartość wskaźnik ten osiągnął dla grup wielkich: *pracownicy biurowi* i wynosił 7,67% oraz *specjaliści* i *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* i wynosił 6,78%. W przypadku grupy *pracownicy przy pracach prostych* wskaźnik zatrudnienia netto przyjął wartość ujemnej i wynosił – 0,76% co oznacza, że odsetek podmiotów deklarujących przyjęcia w tej grupie był mniejszy od odsetka firm, które deklarowały zwolnienia w tej grupie zawodów. Wartość miernika równa 0 wystąpiła w czterech grupach wielkich zawodów (*technicy i inny średni personel, siły zbrojne, rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy oraz przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy*) oznaczała przy tym, iż odsetek firm deklarujących przyjęcia jest równy odsetkowi firm sygnalizujących zwolnienia w tych grupach zawodów.

Zgodnie z deklaracjami pracodawców w 2017 roku największe zapotrzebowanie będzie dotyczyć osób z zawodami:

- kierowca samochodu ciężarowego – 14,19%,
- magazynier – 14,19%,
- operator maszyn krojących i wykrawających do papieru – 14,19%,
- spedytor – 14,19%,
- spawacz – 11,72%,
- sprzedawca – 11,72%,
- ślusarz – 11,72%,
- pomoc kuchenna – 2,69%,

- pomocniczy robotnik budowlany – 2,69%,
- pomocniczy robotnik w hodowli zwierząt – 2,69%.

Tabela 23. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić.

Zawód	Umiejętności i cechy
magazynier	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, komunikacja ustna / komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, współpraca w zespole, inicjatywność, kreatywność, wykonywanie obliczeń,
pomocniczy robotnik budowlany	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, komunikacja ustna / komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, współpraca w zespole,
spawacz	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, komunikacja ustna / komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, dodatkowe uprawnienia, doświadczenie zawodowe, współpraca w zespole,
spedytor	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, komunikacja ustna / komunikatywność, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, współpraca w zespole,
sprzedawca*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, doświadczenie zawodowe, planowanie i organizacja pracy własnej, komunikacja ustna / komunikatywność, współpraca w zespole,
ślusarz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, komunikacja ustna / komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, współpraca w zespole.

*zawód szkolny

Źródło: Dane z MRPiPS za 2016 rok.

Powyższe zestawienie zawodów, w których przedsiębiorstwa planują zatrudnić pracowników w 2017 roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach pokazuje, że do najistotniejszych umiejętności i cech można zaliczyć: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, doświadczenie zawodowe, planowanie i organizacja własnej pracy, współpraca w zespole.

8. Podsumowanie

Najistotniejszymi informacjami zawartymi w raporcie, które warto umieścić w podsumowaniu to między innymi:

- Tegoroczny monitoring sporządzony jest w oparciu o nową metodologię opracowaną przez Instytut nauk Społeczno-Ekonomicznych z Łodzi na zlecenie Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich. Zalecenia metodyczne przygotowane zostały w ramach projektu „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”. Nowa metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy została wprowadzona 2015 roku.
- Stopa bezrobocia w powiecie nakielskim w 2016 roku wynosiła 17,59% i była o 7,6 punktów procentowych wyższa od krajowej oraz o 3,8 punktów procentowych wyższa od wojewódzkiej.
- Najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych w 2016 roku było w grupie zawodów: sprzedawca sklepowy (ekspedient). W końcu grudnia 2016 roku w Urzędzie Pracy w grupie zawodów sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) było zarejestrowanych 600 osób, stanowili oni 13,8% ogółu bezrobotnych. Licznie występującą grupą zawodów była także grupa średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych. W 2016 roku liczba bezrobotnych z ww. zawodem wynosiła 166 osób - 3,8% ogółu bezrobotnych. Kolejną grupą zawodów byli ślusarze i pokrewni - 3,4% ogółu bezrobotnych (149 osób). W grupie zawodów gospodarze budynków w końcu 2016 roku liczba bezrobotnych wynosiła 141 osób, co stanowiło 3,2% ogółu bezrobotnych.
- Osoby bez zawodu stanowiły 13,7% (597osób) ogółu bezrobotnych. Według poziomu wykształcenia najwięcej osób bez zawodu było z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej 61,6% ogółu osób bez zawodu (368 osób).
- Z danych MRPiPS wynika, że do Powiatowego Urzędu Pracy w Nakle nad Notecią w 2016 roku w ramach miejsc pracy niesubsydiowanej oraz subsydiowanej zgłoszono ogółem 4387 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, natomiast ofert pracy zamieszczonych w Internecie było 155 – łączna liczba ofert pracy wynosiła 4542.
- W raporcie zostały przedstawione 3 wskaźniki: długotrwałego bezrobocia, dostępności oferty pracy oraz płynności bezrobotnych. Do grupy szczególnie narażonych na długotrwałe bezrobocie (wskaźnik długotrwałego bezrobocia) należały grupy zawodów: robotnicy wykonywujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie, szwaczki, hafciarki i pokrewni, ogrodnicy, rolnicy upraw polowych, monterzy sprzętu elektronicznego, pracownicy obsługi biurowej, robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani, operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni. Wskaźnik dostępności oferty pracy i grupa zawodów o najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, która miała bardzo małe szanse na uzyskanie oferty pracy w zawodzie. Należały do nich grupy zawodowe takie jak: średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych, technicy rolnictwa i pokrewni, rolnicy upraw polowych, krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni, specjaliści do spraw administracji i rozwoju, rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej, ekonomiści, operatorzy maszyn i urządzeń

do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni, technicy mechanicy, specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani. Natomiast sytuacja odwrotna określająca grupę charakteryzującą się wysoką szansą na uzyskanie oferty w zawodzie, z punktu widzenia liczby dostępnych miejsc pracy to grup zawodów: pracownicy świadczący usługi na ulicach, asystenci nauczycieli, operatorzy maszyn do szycia, pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani, układacze towarów na półkach, monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani, kierowcy samochodów ciężarowych, operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzywa sztucznego, agenci sprzedaży bezpośredniej, sortowacze odpadów, spawacze i pokrewni. Wskaźnik płynności bezrobotnych wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów, wskaźnik ten był najwyższy: planiści produkcji, górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni, pośrednicy handlowi, agenci sprzedaży bezpośredniej, tynkarze i pokrewni, robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych, kaletnicy, rymarze i pokrewni.

- **Zawody deficytowe** to zawody, w których liczba dostępnych ofert pracy jest większa od średniego stanu bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Do zawodów deficytowych w 2016 roku zaliczamy: pracownicy świadczący usługi na ulicach, asystenci nauczycieli, inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji, kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów, operatorzy maszyn do szycia, kierownicy do spraw budownictwa, układacze towarów na półkach, monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani, kierowcy samochodów ciężarowych, agenci sprzedaży bezpośredniej, robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt, agenci i administratorzy nieruchomości.
- **Zawody maksymalnie deficytowe** to zawody, w których nie odnotowano bezrobotnych czyli wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero i należały do nich następujące grupy zawodów: rybacy i zbieracze pracujący na własne potrzeby, kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani, robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni, specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych), administratorzy systemów komputerowych i szlifierze narzędzi i polerowacze metali.
- **Zawody zrównoważone** to zawody, w których liczba bezrobotnych jest zbliżona do liczby dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. W 2016 roku była tylko jedna grupa zawodów, którą można było zaliczyć do zawodów zrównoważonych – wydawcy posiłków.
- **Zawody nadwyżkowe** to zawody, w których występuje przewaga liczebna bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, w 2016 roku warunek ten spełniały następujące grupy zawodowe: technicy rolnictwa i pokrewni, rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej, fryzjerzy, specjaliści do spraw reklamy i marketingu, opiekunowie dziecięcy, praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii.
- **Zawody maksymalnie nadwyżkowe** to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości (dzielenie przez zero) i byli to: technicy technologii żywności, oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni, obuwnicy i pokrewni, maszyniści kotłów parowych i pokrewni oraz operatorzy centrali telefonicznych.

- W roku 2016 na terenie powiatu nakielskiego szkoły ponadgimnazjalne ukończyły 804 osoby. Najliczniejszą grupę stanowili absolwenci liceów ogólnokształcących 320 osób – 39,8%. W tym samym czasie w ewidencji PUP pozostawało 108 bezrobotnych absolwentów z wykształceniem ponadgimnazjalnym, wśród których największą grupę stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym 46 osób i stanowili oni 42,6% ogółu bezrobotnych absolwentów kończących szkołę w 2016 roku. Absolwenci liceów ogólnokształcących zajmowali trzecie miejsca w udziale procentowym osób rejestrujących się w Urzędzie Pracy w ciągu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w szkole, czyli 20,4% ogółu rejestrujących się osób w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w 2016 roku. Najwięcej absolwentów opuściło mury takich liceów jak: I Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Krzywoustego w Nakle nad Notecią – 150 absolwentów, I Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Wyspiańskiego w Szubinie – 53 absolwentów oraz Liceum Ogólnokształcące im. Karola Libelta w Kcyni - 19 absolwentów i Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Zespół Szkół dla Dorosłych, przy Ośrodku Kształcenia Zawodowego w Nakle Nad Notecią – 19 absolwentów. Szkoły techniczne w powiecie nakielskim ukończyły 202 osoby – 29,7% ogółu absolwentów, najliczniej po Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. St. Staszica w Nakle nad Notecią – Technikum – 102 osoby, po Zespole Szkół Żeglugi Śródlądowej im. kmdr. B. Romanowskiego w Nakle nad Notecią – Technikum – 72 osoby, po Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Wincentego Witosa w Samostrzelu – technikum – 38 osób. Absolwenci Zasadniczych Szkół Zawodowych stanowili 19,7% ogółu absolwentów w powiecie nakielskim w 2016 roku, z czego najwięcej absolwentów opuściło mury Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Władysława Łokietka w Lubaszczu – Zasadnicza Szkoła Zawodowa – 61 osób, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. prof. E. Chroboczka w Szubinie – Zasadnicza szkoła Zawodowa – 52 osoby oraz Zespołu Szkół Żeglugi Śródlądowej im. kmdr. B. Romanowskiego w Nakle nad Notecią – Zasadnicza Szkoła Zawodowa – 17 osób.
- Na potrzeby monitoringu we wrześniu 2016 roku przeprowadzone zostało badanie lokalnych pracodawców. Badanie w województwie kujawsko – pomorskim realizowane było po raz dziewiąty. Badanie miało na celu diagnozę sytuacji na rynku pracy w 2016 roku oraz planowanych zmian w wielkości, a także strukturze zatrudnienia w 2017 roku. Badaniem objęte zostały podmioty zatrudniające przynajmniej jednego pracownika. Jako operat losowania zastosowana została Baza Jednostek Statystycznych, której podstawą jest rejestr REGON, jednak w odróżnieniu od niego jest ona aktualizowana w oparciu o wyniki badań statystycznych oraz o informacje pochodzące ze źródeł administracyjnych. Ostatecznie w badaniu uczestniczyło 80 pracodawców z terenu powiatu nakielskiego, z których 48,7% stanowiły podmioty o liczbie pracujących od 10 do 49 pracowników, 36,3% stanowiły podmioty zatrudniające do 9 osób, 12,5% - firmy zatrudniające 50 – 249 osób oraz 2,5% stanowiły firmy w których liczba pracujących wynosiła 250 osób i więcej. W zależności od rodzaju prowadzonej działalności najliczniejszą grupę stanowili pracodawcy prowadzący działalność w zakresie pozostałe usługi – 41,76%. W 2016 roku zwiększenie zatrudnienia zadeklarowało 17,36% badanych. W tym samym czasie redukcję zatrudnienia dokonało 5,89% badanych. W analizowanym okresie większość, bo aż 76,75% pracodawców nie dokonała zmian w zatrudnieniu. W 2016 roku wśród

pracodawców zlokalizowanych na terenie powiatu nakielskiego wskaźnik zatrudnienia netto osiągnął wartość 11,47, co oznacza że odsetek firm deklarujących zwiększenie zatrudnienia był wyższy od odsetka firm, które zredukowały zatrudnienie. W większości wymienionych zawodów pracodawcy wysoko ocenili przygotowanie kandydatów do pracy w zawodzie m. in. asystent nauczyciela przedszkola, asystent nauczyciela w szkole, kierowca samochodu ciężarowego, natomiast najslabiej ocenione zostało przygotowanie osób z zawodem operator maszyn krojących i wykrawających do papieru oraz pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali. W 2016 roku pracodawcy z powiatu nakielskiego na zadane im pytanie: „Czy Państwa firma ma problemy z pozyskaniem nowych pracowników” odpowiedzieli: 6,24% pracodawców (*zdecydowanie tak* oraz *raczej tak*) zadeklarowało, iż ma problem z pozyskaniem nowych pracowników, 70,02% przebadanych przedsiębiorstw stwierdziło, iż taki problem nie występuje u nich w firmie (odpowiedź *zdecydowanie nie* oraz *raczej nie*), 23,74% pracodawców poprosiło o zaznaczenie odpowiedzi *nie dotyczy* oraz *trudno powiedzieć, to zależy*. Pracodawcy biorący udział w badaniu często korzystali z pomocy PUP w poszukiwaniu pracowników: z przeprowadzonego badania wynika, że 33,93% pracodawców zgłaszało do PUP od 11 do 25% swoich ofert. Przedsiębiorcy biorący udział w badaniu do Urzędu Pracy zgłaszali przede wszystkim miejsca pracy dla: sprzedawców, techników prac biurowych, ślusarzy, kierowców samochodów ciężarowych, meliorantów, pomocniczych robotników budowlanych, asystentów nauczycieli przedszkola, asystentów nauczycieli w szkole, inżynierów zootechniki, kierowców ciągnika siodłowego oraz magazynierów. Zwiększenie zatrudnienia w powiecie nakielskim w 2017 roku przewidywało 7,80% badanych, 88,51% nie planowało zmian w zatrudnieniu, natomiast tylko 3,70% firm planowało zmniejszenie etatów. Prognozowany na 2017 rok wskaźnik zatrudnienia netto osiągnął wartość dodatnią 4,10%, co oznacza że odsetek pracodawców przewidujących przyjęcia do pracy był wyższy od odsetka podmiotów przewidujących zwolnienia z pracy. Największą wartość wskaźnik ten osiągnął dla grup wielkich: *pracownicy biurowi* i wynosił 7,67% oraz *specjaliści i operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* i wynosił 6,78%. W przypadku grupy *pracownicy przy pracach prostych* wskaźnik zatrudnienia netto przyjął wartość ujemnej i wynosił – 0,76% co oznacza, że odsetek podmiotów deklarujących przyjęcia w tej grupie był mniejszy od odsetka firm, które deklarowały zwolnienia w tej grupie zawodów. Wartość miernika równa 0 wystąpiła w czterech grupach wielkich zawodów (*technicy i inny średni personel, siły zbrojne, rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy oraz przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy*) oznaczała przy tym, iż odsetek firm deklarujących przyjęcia jest równy odsetkowi firm sygnalizujących zwolnienia w tych grupach zawodów.

Załącznik 1.

**ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE
W POWIECIE NAKIELSKIM
INFORMACJA SYGNALNA ZA 2016 ROK**

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Rybacy i zbieracze pracujący na własne potrzeby
		Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Administratorzy systemów komputerowych
		Szlifierze narzędzi i polerowacze metali
	zawód deficytowy	Pracownicy świadczący usługi na ulicach
		Asystenci nauczycieli
		Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów
		Operatorzy maszyn do szycia
		Kierownicy do spraw budownictwa
		Układacze towarów na półkach
		Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierowcy samochodów ciężarowych
		Agenci sprzedaży bezpośredniej
		Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt
		Agenci i administratorzy nieruchomości
		RÓWNOWAGA
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Technicy rolnictwa i pokrewni
		Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej
		Fryzjerzy
		Specjaliści do spraw reklamy i marketingu
		Opiekunowie dziecięcy
		Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Technicy technologii żywności
		Obuwnicy i pokrewni
		Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni
		Maszyniści kotłów parowych i pokrewni
		Operatorzy centrali telefonicznych

*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.

9. Spis tabeli, rysunków, wykresów i załączników

Tabele

Tabela 1. Stopa bezrobocia w powiecie nakielskim za 2016 rok.

Tabela 2. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2016 roku.

Tabela 3. Bezrobotni bez zawodu w 2016 roku.

Tabela 4. Oferty pracy w 2016 roku.

Tabela 5. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2016 roku według wielkich grup zawodów.

Tabela 6. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2016 roku według elementarnych grup zawodowych – wskaźnik długotrwałego bezrobocia.

Tabela 7. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2016 roku według elementarnych grup zawodowych – wskaźnik dostępności ofert pracy.

Tabela 8. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2016 roku według elementarnych grup zawodowych – wskaźnik dostępności ofert pracy różny od 0 oraz min. 10 zgłoszonych miejsc pracy.

Tabela 9. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2016 roku według elementarnych grup zawodowych – wskaźnik płynności bezrobotnych.

Tabela 10. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2016 roku.

Tabela 11. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2016 roku.

Tabela 12. Grupy zawodów zrównoważonych w 2016 roku.

Tabela 13. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2016 roku.

Tabela 14. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2016 roku.

Tabela 15. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2016 roku.

Tabela 16. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2016 roku.

Tabela 17. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2016 rok.

Tabela 18. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2016 roku.

Tabela 19. Liczba przebadanych przedsiębiorstw w powiecie nakielskim w 2016 roku według wielkości przedsiębiorstw.

Tabela 20. Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w bieżącym roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach.

Tabela 21. Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w badanym roku.

Tabela 22. Zawody, w jakich najtrudniej znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy oraz brakujące umiejętności i uprawnienia.

Tabela 23. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić.

Rysunki

Rysunek 1. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności.

Rysunek 2. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku.

Rysunek 3. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2016 roku.

Rysunek 4. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników.

Rysunek 5. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku.

Rysunek 6. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku.

Wykresy

Wykres 1. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2016 roku.

Wykres 2. Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy.

Wykres 3. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2017 roku.

Załączniki

Załącznik 1. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie nakielskim informacja sygnałna za 2016 rok.